سادات: د کاندیدانو د لومړني لېست د اعلام لپاره تیار یوو

د انتخاباتو خپلواک کمېسیون وایي چې د ولسمشرۍ انتخاباتو د کاندیدانو د لومړني لېست د اعلام لپاره تخنیکي تیار یوو. د دغه کمېسیون یوه ویاند ذبیح سادات ورم، مابنام ازادي راډیو ته وویل چې په‌دې اړه د کمېسیون د غړو د پرېکړې په تمه دی. دی وايي: «د ټاکنو خپلواک کمېسیون تصمیم لري چې د ولسمشرۍ انتخاباتو د کاندیدانو لومړنی لېست خپور کړي. په‌دې اړه ټولې تخنیکي چارې بشپړې شوې دي. یوازې د غړو پرېکړې ته اړ یوو، چې د ولسمشرۍ ټاکنو د مهالوېش پر اساس پرون د سلواغې ۲۶مه موږ د ولسمشرۍ انتخاباتو د کاندیدانو لومړنی لېست خپور کړو.» د ښاغلي سادات تر دې څرګندونو څو ساعته وړاندې د انتخاباتو د خپلواک کمېسیون یوې مرستیال ویاندې شیما علم سروش وویل چې د لست شویو کسانو د تابعیت په اړه تاشیرې ارزونې، بنایي د دغه لومړني لېست اعلام له ځنډ سره مخامخ کړي. د انتخاباتو خپلواک کمېسیون وایي چې د ولسمشرۍ انتخابات به د راتلونکي لمریز کال د چنګاښ په ۲۹مه کوي. په‌دغو انتخاباتو کې د سیالۍ لپاره ۱۸ کسانو خپل نومونه ثبت کړي دي.

Ketabton.com

...مپ د افغان سولې لپاره خبرې ...ورځ هلې ځلې او پر طالبانو فشار بللی

...مشر ...د هغې ...به هم

حکړه پای ته ورسېږي، خو د دوشنبې په ورځ د امریکا کانګرس په ټوی اکثریت سره د ښاغلي ټرمپ هغه پلان

رد کړ، چې غواړي له دغو دوو هېوادونو بې‌وخته خپل ځواکونه وباسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هېواد

اوومه دوره ۴۲۵۶ مه ګڼه

د مسکو غونډه به څه پایلې ولري؟

سرمقاله

پرون سې شنبې د مرغومې په ۱۲ مه د روسیې په پلازمېنه مسکو کې د افغان سولې په تړاو د طالبانو د پلاوي او یو شمیر افغان سیاسیوالو ترمنځ دوې ورځنۍ غونډه رسماً پیل شوه. په دې غونډه کې د طالبانو استازي او یو شمیر افغان سیاسیوال ګډون کوي. د افغان حکومت په استازیتوب دې غونډې ته څوک نه دي ورغلي. دا غونډه په داسې حال کې جوړېږي، چې ورمه ورځ همدغو طالبانو د کوربه روسانو په حضور کې پر کندوز پراخ برغل وکړ او پلان یې دا و، چې کندوز بوخل بیا د نیر په خبر لاندې کړي، دوه خله طالبانو د همدغو روسانو په حضور کې پر کندوز برغل کړی و او د لنډې مودې لپاره یې لاندې کړی هم و، له کندوز سره د تاجکستان پر پوله د روسانو شپږ زره ځواکونه چې پر مجهزو وسلو او هوایي ځواک سمبال وو، د ترهګرو او اوربکی د مخنیوي په پله ځای پر ځای دي، نو د تعجب خبره دا ده، چې د مسکو په کوربه توب، د سولې لپاره په دې غونډه کې اماست طالبان د غونډې له پیل څو ساعته وړاندې د روسي عسکرو په حضور کې پر کندوز برغل کوي؟ نو دا د سولې کوم او څه ډول پیغام لري؟ په هر حال افغان حکومت او ولس په مسکو کې روانه غونډه، د سولې په بهیر کې سره شنډونه نه بولي، ځکه دا غونډه د دښمن په کوربه توب شوې هغه چې په افغانستان کې یې مداخله د پنجاب ترکچې رسېدلې او د افغانستان د یوې برخې د لاندې کولو او پر سیمه د خپلې اچولو لپاره ناولي نیت لري، همدا اوس د روسیې د بهرنیو چارو وزیر سرګې لاوروف منځنۍ اسیا ته پر سفر وتلی، چې خپلو رقیبانو ته وښیي، چې دا سیمه یې خپلې اده دي، خو د غونډې د یو شمیر ګډونوالو خبرې بې وې، هیله ده، چې دا د سولې پر لور د بین الافغاني خبرو لپاره د پیل ګام وي، خو ترهغې چې د دې غونډې مشتې پایلې نه وي حس شوې، تر تمه نه شي کېدای. دا لوري باید خدای ته مخ کړي او روسیې ته شا، او په دې فکر وکړي، چې افغانان سوله غواړي، دا یې حق دی، دا غوښتنه یې اسلامي او ملي غوښتنه ده، دوی باید نور د دې لپاره سره یو لاس شي، چې نور له افغانانو دا حق او دا غوښتنه دسیمې او نړۍ په نیره بیا ګاونډي هیوادونه وانه شي اخیستلی اندیښنې دا دي، چې پنجاب به له سعودي، عربي اماراتو او امریکا تر لاسه کړي پیسې، په افغانستان کې د تیل شوې جګړې د شدت او پر نورو سختو ترهګریزو بریدونو ولګوي. د دې موخې د بېه تر عملي کولو لپاره به د جګړې لوله قوماندانه د پنجاب له خوا روکول کېږي. په همداسې حال کې طالبان له افغان حکومت سره خبرو ته نا حاضرېږي، هغوی په دښمن مسکو کې چې په افغانستان کې یې د وینې تویولو او تیل شوې جګړې بنسټ ایښی، غونډې ته حاضرېږي، خو په شهید او لیسې کابل او د مسلمانانو په قبله او د پاک خدای (ج) په خونه، کعبه شریفه کې دې غونډو ته هېڅ اهمیت هم نه ورکوي. د افغانانو او په نیره بیا افغان حکومت د همدغو اندیښنو له امله د مسکو غونډې ته هیله من نه دي، بیا هم ګوري، چې له دې غونډې څه را وزي، په داسې حال کې چې طالبان له افغانستانه د امریکايي ځواکونو د تلو پلانونو نور هم باب کړي، چې کنې به وتو سره به یې په اسانه د افغانستان حکومت نسکور کړي، له همدې امله د طالبانو بوه مشر ویلي، چې له دې بریا سره سم به یې افغان ځواکونه منحل کړي. ولس د دې موخې پر ضد سخت غبرګونونه ښکاره کړل، په همداسې حال څوک داسې ضمانت ورکولی شي، چې طالبان سوله کوي او د خدای او د هغه د رسول او مظلوم افغان ملت لپاره یې لوی؟

له افغانستانه د امریکايي ځواکونو ایستل یا پرېښوودل

تمیم

ورمه ورځ، دوشنبې، د امریکا متحدو ایالتونو سنا مجلس په لوی اکثریت سره له افغانستان او سوریې څخه د امریکايي ځواکونو د ایستلو په اړه د ولسمشر ډونالډ ټرمپ د پلانونو مخالفت وکړ. هغه مصوبه چې د امریکا په سنا کې د جمهوریت غوښتونکو د اکثریت لرونکي سناتور میچ مک کونل، له خوا د دوشنبې په ورځ سنا مجلس ته وړاندې شوه، په ۷۰ مثبت او ۲۶ مخالفو رایو سره تصویب شوه. د مصوبې په متن کې راغلي چې له دواړو هېوادونو، افغانستان او سوریې، څخه په بېړه د امریکايي ځواکونو ایستل «هغه په سختیو په لاس راوړې بریاوې او د متحدو ایالتونو ملي امنیت» به په خطر کې واچوي. ټرمپ د تیر کال په ډسمبر میاشت کې اعلام وکړ چې غواړي په سوریه کې مېشت ۲۰۰۰ امریکايي ځواکونه له دغه هېواده وباسي. ډونالډ ټرمپ یې دلیل په سوریه کې د داعش ډلې پر وړاندې د جګړې په ډګر کې بریالیتوب ښودلی دی وروسته یې بیا له افغانستانه د خپلو ځواکونو د ایستلو موضوع ته مخه کړې، خو دا دې دا پلانونه یې رد او قانوني به خپله نه کړه په دغو دواړو هېوادونو کې خراب امنیتي وضعیت ته په کتلو سره د امریکا د جمهوررییس دغه پلانونه هم د دغه هېواد د خپلو متحدینو او هم په امریکا کې له سختو نیوکو سره مخامخ شول. مک کونل تېره اوونۍ ووېل چې داعش ډله، القاعده او نور متحدین یې اوس هم د پخوا په شان امریکا متحدو ایالتونو ته یو لوی خطر دی.

شاهزاده محمد بن سلمان د حکومت د انتقاد کوونکي ژورنالیست د «قتل په قضیه» کې ګرم بللی و. د امریکا د سنا مجلس په یوه بله مصوبه کې غوښتنه کړې چې امریکا دې د یمن په کورنۍ جګړه کې د سعودي عربستان ملاتړ ختم کړي. له

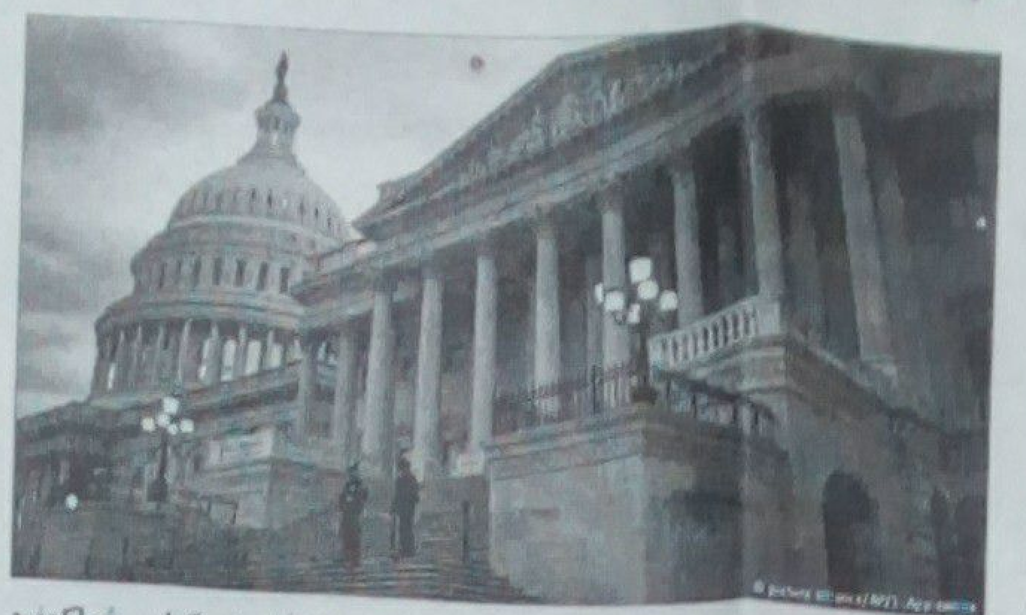

د دوشنبې په ورځ د امریکا په سنا مجلس کې تصویب شوي مصوبه به د منځنۍ ختیځ د امنیت په اړه په قانون کې ور علاوه کړای شي. د سنا مجلس چې جمهوري غوښتونکي په کې اکثریت دي، مخکې تر دې یې هم د سعودي حکومت د منتقد ژورنالیست جمال خاشقجي د قتل د قضیې په اړه له ټرمپ سره مخالفت ښودلی و. سناتورانو په ډسمبر میاشت کې د مصوبې په ترڅ کې د سعودي قدرتمند

افغانستانه یې وختنه د امریکايي ځواکونو ایستلو پلان په امریکا، نړۍ او دغه راز افغانستان کې وغندل شو، ځکه افغانان د ستراتیژیک، امنیتي او دفاعي تړون له مخې له امریکا او ناټو سره شراکت لري، د ۲۰۱۴ م کال له پای را په دې خوا د دغو تړونونو له مخې د امریکا په مشرۍ د ناټو پوځي ماموریت پای ته رسېدلی او تر یو نیم سل زره ځواکونه یې له افغانستانه وتلي، چې له همغه راهیسې یې د افغان ځواکونو د

روزنې او تجهیز ملاتړ ته دانګلي دي، دا ملاتړ د دغو تړونونو له مخې پراختیا موندې اوس هم که امریکايي ځواکونه ایستل کېږي، یا د امریکا ولسمشر ټرمپ د ستر لګښت له امله یاسي، نو دا قانوني مرحلې لري، چې دا دی د همدغه قانوني اړخ له مخې د ولسمشر ټرمپ پلان د کانګرس له خوا رد شو. افغان حکومت هم دغو قانونو مراحلو ته په کتو سره له امریکا او ناټو د زمنې د دوام غوښتنه کوي، بل دا چې یو دم د ټولو ځواکونو ایستل نه یوازې دا چې قانوني اړخ نه لري، بلکې په افغانستان کې فاجعه را منځته کوي. افغانانو داسې څه له وخته تجربه کړي دي، لکه، چې په نوېیمه لسیزه کې روسان مات شول، نو امریکا او نورو متحدینو مجاهدین یوازې پرېښوودل، حال دا چې د امریکا ستر دښمن یې ورته په ګونډو کړی و، امریکا دا د انګرېزانو او ګاونډیو دښمنانو په غوښتنه وکړل په مقابل لوري کې د کابل رژیم هم نسکور او په هېواد کې د دښمنانو له خوا غوبل پیل او تر ننه توام لري په همداسې حال کې افغان حکومت د بهرنیو ځواکونو د وتلو لپاره پلان لري، قانوني او له بحرانه لرې پلان، د دغه پلان پر بنسټ د ولسمشر محمد اشرف غني هغه لیک افشا او په امریکايي رسنیو کې خپور شو، چې په کې

د امریکايي ځواکونو د وتلو په اړه یې د امریکا ولسمشر ټاګلي ټرمپ ته استولی و، په لیک کې د امریکايي ځواکونو دغه لګښت، چې ټاګلي ټرمپ یې په اړه اندېښنه لري، د حل لاره ښوودل شوې ده، افغان ولسمشر پلان لري، چې بهرنی ځواکونه په تدریج سره کم او یا یې لګښتونه را کم شي، دا لګښتونه په کال کې تر پنځوسو میلیاردو ډالرو اوړي، چې یوازې په افغانستان کې د امریکا پر ۱۲ زرو امریکايي ځواکونو راځي، د ځوارلسو زرو ځواکونو تر څنګ نور مرستندوی لورې او ډلې چې حساب شي، نو تر ۳۰ زرو پورې رسېږي، له دې سره جوخت د ناټو د نورو غړیو هېوادونو ځواکونه هم حضور لري، د افغان حکومت پلان دا دی، چې له ۵۰ زرو میلیاردو ډالرو دا لوړ لګښتونه را ټیټ او آن په کال کې تر ۳۰ میلیاردو ډالرو پورې امریکا ته سپما وکړي، یعنې که د دغه ستر لګښت په ځای یوازې له ۱۲-۱۵ میلیاردو ډالرو دا لګښت له ۵۰ میلیاردو ډالرو را کم او پر افغان ځواکونو وشي، نو دا امریکا او په تېره بیا د امریکا د ولسمشر ډونالډ ټرمپ اندېښنه لرې او هغوی ته به ستره سپما وي. دا هم امکان لري، هم د افغان ځواکونو د نه تجهیز لپاره معقول پلان په ډاګه کوي

د پښتون ژغورنې غورځنګ پرضد د پنجابي کړیو توطیې

شاولي قرار شینواري

د وخت دانګلیسي استعمار جوړ شوي مصنوعي اوګوډاګي هېواد پاکستان مفرضو استخباراتي اوپوځي کړیو، نه یوازې د لراو بروپښتنو او بلوڅو په ګډون د افغانانو پرزړه دانګلیسي استعمار د خنجرډنور داغ په توګه پرافغانانو د ډیورنډ دمنحوسې او کرغېړنې تپل شوې کرښې هغې غاړې ته د پرلو کوزو پښتنو او بلوڅو دملت پالو اوآزادۍ غوښتونکو ولسونو او دغه راز دمنظور احمد پښتین په مشرۍ دپښتون ژغورنې غورځنګ دغړو په نبه کولو، مرموز وژلو، دهغوی خورولو، نیولو او بندیانولو ته زور ورکړی او پرهغوی باندې یې د ترهګرو د ټاپې وهلو په پلمه نه یوازې پرشومو توطیو لاس پورې کړی، بلکې دغو مغرضو پنجابي او نژاد پالوونکو کړیو دغوی دکورونو پرسوځولو، لوټولو او دخلکو پرناموس یې شرمانه تیریو ته هم لاس اچولی او آن تردې پورې چې دخپلو دغه ډول شومو ناوړو پلانونو دپلي کولو لپاره یې دپښتنو او بلوڅو په قبایلي سیمو او ایجنسیو کې له منځنۍ ختیځ څخه رانښتلې، ماتې خوړلې، شرمېدلي او را شړل شوي په زرګونو داعشیان هم ځای پرځای کړي او غواړي چې ددغو داعشیانو او ترهګرو پرمټ ددغو قبایلي سیمو ملت پال بلوڅان او پښتانه وځپي چې دثبوت څرګندې بېلګې یې څوکاله وړاندې دبلوڅو دمشر اکبر بګټي او په دې وروستیو وختونو کې د بلوچستان دغورځنګ په ګډون دپاکستان په بېلابېلو سیمو کې دپښتون ژغورنې دغورځنګ دمخکښ غړي محمد ابراهیم آرمان لوڼي په خبر ددغه

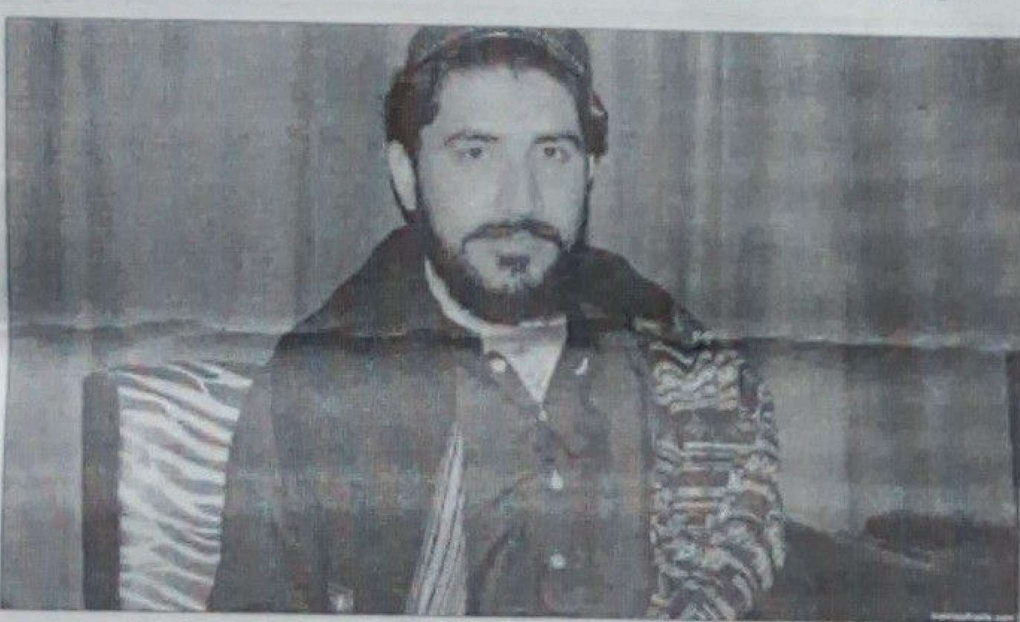

غورځنګ دغړو په نبه کول او وژل دي چې نه یوازې یې په افغانستان او پاکستان کې د پښتنو او بلوڅو، بلکې د سیمې او نړۍ په نورو هېوادونو کې هم دپښتنو په ګډون دسیمې اونړۍ د بشر دوستو او سوله دوستو خلکو زیاتې غوسې او نیوکي را پارولي دي

اودلروپښتنو پرضد یې دپاکستان دپنجابي واکمنانو او نورو نژادپالونکو پاکستاني کړیو دغه ډول بشري ضد اوانساني ضد عملونه په کلکه غندلي او محکوم کړي او غوښتنه یې تري کړې، چې پاکستاني چارواکي دې دپادوپښتنو قاتلان ژرترژره

په نبه کړي او دسختې جزا لپاره دې دعدالت منګلوته وسپاري. په دې لړکې په کابل کې د افغان ژغورنې غورځنګ غړو د یوې اعتراضیه غونډې په ترڅ کې د لوڼي وژنه په کلکو ټکو وغندله او ویې ویل، چې پاکستان په دا شان وژنو غواړي، چې د پښتنو د حق غوښتنې غږ غلی کړي. د دوی له منځه زهیر زنداني دغې غونډې ته وویل: «موږ ټول افغانان د ارمان شهید غم خپل غم ګڼو او په دې حساس وخت کې د خپلو ورونو تر څنګ ولاړ یوو، موږ د منظور پښتین ملاتړ کوو او غږ ته یې منتظر یوو، موږ له دوی سره دا غږ بدرګه کوو، چې د وژنې او تاوتریخوالي پرخلاف یو موټی او باید د دغو وژنو پوښتنه وشي.» له کابل سره هم مهاله په ننګرهار او کونړ کې هم ۷ مخ

د افغان سولې په اړه د خلیلزاد د څلورم سفر پیل

سمیع الله سمیع

څلورمه برخه

دافغان سولې په اړه په اسلام آباد کې له پاکستاني چارواکو سره دسولې په خبرو اخته و او له پاکستان څخه یې غوښتنه کوله چې دافغان سولې په پروسه کې بوره همکاري وکړي او طالبان دې ته وهڅوي چې له افغان حکومت سره مخامخ خبرې وکړي، په پروکسل کې دناټو دپوځي کمېټې غړو غونډه وکړه. په دغو غونډه کې دنورو مسئلو پر څنګ دافغانستان په حالاتو پوره تمرکز وشو ددغې کمېټې مشر دبرېتانیا دهوايي ځواک مارشال سرستورات پیچ وویل: د افغانستان په اړه دناټو ژمنې پرخپل ځای دي «دافغانستان په اړه زموږ ژمنې نه بدلېدونکې دي، په دې هېواد کې وضعیت ستونزمن دی، خو افغان

امنیتي ځواکونه په جدیت کار کوي، خو دخپل هېواد امنیت ټینګ کړي اونه پرېږدي چې هېواد یې بوځل بیا دترهګرو په امن ځای بدل شي»

دناټو دغړو هېوادونو دپوځي قوماندانانو له دغه رنګه څرګندونو داپه ډاګه کېږي چې افغانستان یوازې نه پرېږدي له افغانستان سره د سولې اوثبات په برخه کې به راتلونکې کې خپلو پوځي او مالي مرستو ته دوام ورکړي

له طالبانو سره د مستقیمو خبرو هیلې:

په داسې حال کې چې طالبانو له واشنګټن سره دمذاکراتو د ودرېدلو ګواښ کړی، افغان حکومت په مختلفو کچو کې ددغې ډلې له رهبرۍ سره داړیکو ددوام خبره کوي. دولسمشرۍ ماڼۍ ویاندهارون چخانسوري په خپلې خانګړې مرکه کې آزادۍ راډیو ته وویل چې طالبانو هم دسولې دمستقیمو خبرو پیلېدو ته لیوالتیا ښودلې اوپه دې برخه کې یو لړ پرمختګونه شوي دي. نوموړي زیاته کړه: غواړم دمذاکراتو په اړه خلکو ته دا وضاحت ورکړم چې بالاخره دغه مذاکرات کېږي که طالبان دجګړې دختمولو لپاره رښتینې اراده لري، نوله حکومت سره دې دمذاکراتو میز ته کښېني دسولې دخبرو دپیلېدو لپاره په کوردننه اوپه نړیواله کچه اجماع موجوده ده او سیمه ییزه اجماع هم رامنځته شوې

د پاکستان د بهرنیو چارو له وزیر سره دخلیلزاد خبرې:

خلیلزاد په اسلام آباد کې دخبرو په لړکې دسولې په اړه دپاکستان دبهرنیو چارو له وزیر شاه محمود قریشي سره هم خبرې وکړې دپاکستان دبهرنیو چارو وزارت ویاند محمد فیصل دمرغومې په ۲۹ نېټه وویل چې خلیلزاد په افغانستان کې دجګړې دپای ته رسېدلو لپاره له قریشي سره خبرې کړې. قریشي په دې لیدنه کې خلیلزاد ته ډاډ ورکړی، چې پاکستان دافغان سولې له پروسې سره مرسته وکړي

کابل ته د خلیلزاد سفر:

خلیلزاد دچین، اومتحدو عربي اماراتو له سفر وروسته دمرغومې په ۲۹ نېټه کابل ته سفروکړ او په کابل کې یې له ولسمشر محمداشرف غني، اجرائیه رییس ډاکتر عبدالله عبدالله، دملي امنیت شورا له سلاکار ډاکتر حمدالله محب اونورو چارواکو او شخصیتونو سره دخپلو سفرونو په باب خبرې وکړې. خلیلزاد وویل: دسیمې هېوادونو ته یې دسفرموخه دافغان سولې دپروسې د پیلولو لپاره د سیمه ییزې اجماع رامنځته کول وو اودکابل له سفر وروسته به دغو سفرونو ته دوام ورکړي

پاکستان ته د خلیلزاد سفر:

خلیلزاد د افغاني مشرانو او چارواکو له خبرو وروسته دمرغومې په ۲۷ نېټه دسولې دخبرو لپاره پاکستان ته روان شو

خلیلزاد، اسلام آباد ته له رسیدلو وروسته دافغان سولې په اړه دپاکستان دبهرنیو چارو دوزیر مرستیالې تهمینه جنجوعه سره خبرې پیل کړې دواړو لورو دسولې اوبخلاینې دبهیر پراتکشافاتو خبرې وکړې په دغو خبرو کې له خلیلزاد سره دامریکا ددفاع وزارت اوملي امنیت شورا غړي هم ملګري وو. دمېرمن جنجوعه په مشرۍ دپاکستان په پلاوي کې دپاکستان ددفاع اوبهرنیو چارو وزارتونو جګپوړو مامورینو هم برخه لرله

خلیلزاد، سیمې ته دخپلو سفرونو په اړه جنجوعه ته معلومات ورکړل. په مقابل کې جنجوعه وویل چې هېواد یې د افغان سولې له پروسې سره مرستې ته ځان ژمن بولي

له جاوید باجوه سره د خلیلزاد لیدنه:

په داسې حال کې چې خلیلزاد، دپاکستان دبهرنیو چارو له وزیرې له مرستیالې مېرمن تهمینه جنجوعه سره خبرې کټورې وبللې، دمرغومې په ۲۸ نېټه دپاکستان له لوی درستیز جنرال قمر جاوید باوجوه سره د ده دکار په دفتر کې په راولپنډۍ کې ولیدل په دې کتنه کې خلیلزاد له جنرال باجوه سره دافغان سولې، پخلاینې او دامنیت په اړه خبرې وکړې

په دغو خبرو کې باجوه ټینګار وکړ چې پاکستان افغان سولې ته اهمیت ورکوي. نوموړي وویل باور لري، دسولې پیل شوې هلې ځلې به دسیمې او افغانستان سوله اوامنیت راوړي

په دغه وخت کې دامریکا دبهرنیو چارو وزارت مرستیاله لیزا کرتیس، هم په پاکستان کې وه اوله بېلابېلو چارواکو سره یې دسولې خبرې پیل کړې وې

له عمران خان سره د ولسمشر غني تلیفوني خبرې:

په داسې حال چې خلیلزاد د پاکستان له چارواکوسره د افغان سولې په اړه خبرې پیل کړې وې افغان ولسمشر محمداشرف غني دپاکستان له صدراعظم عمران خان سره تیلفوني خبرې وکړې، په دغو خبرو کې ولسمشر غني عمران خان ته بلنه ورکړه، چې په یو مناسب وخت کې کابل ته راشي چې دغه بلنه دعمران خان له خوا ومنل شوه، خو دسفردقیقه نېټه راتلونکې ته پاتې شوه په دغو خبرو کې عمران خان ولسمشر غني ته ډاډ ورکړ چې پاکستان دخبرو په لاره صادقانه هلې ځلې کوي او دا خپل مسوولیت ګڼي

له افغانستان سره د ناټو د ژمنو تازه والی:

په داسې حال کې چې دامریکا دبهرنیو چارو وزارت ځانګړي استازي خلیلزاد،

(c) ketabton.com: The Digital Library

روغتيا او ژوند

کم خوبي مو پر بېلابېلو ناروغيو اخته کوي

د شپې به خوب د هر چا خوښ وي، دا نه یوازې د انسان فکر ښه کوي، بلکې د سترګو شاوخوا تورو حلقو مخنیوی هم کوي، همدا ډول مناسبه اندازه خوب د زړه، وزن او ذهني روغتیا لپاره تر ټولو اړین دی. نن سبا، چې د شپې له خوا بوختیاوې زیاتې شوې، ورسره خوب هم محدود شوی او هر څوک نه شي کولای یوازې د شپې له خوا په ټاکلې موده خوب بشپړ کړي. روغتیا پوهان د یوه عام کس لپاره په شپه او ورځ کې له ۷ څخه تر ۸ ساعتونو خوب مناسب ګڼي، دوی زیاتوي، چې له دې کم او یا زیات خوب په انسان کې د بېلابېلو ناروغیو لامل جوړېږي، د لا به روغتیا لپاره د ورځې نیم ساعت قیلوله ګټوره ده.

دلته هغه زیانونه چې د کم خوب له کبله رامنځته کېږي په نښه کوو:

غوصه د بې خوبۍ بو ستر لامل دادی چې انسان د ورځې په اوږدو کې له هر شي څخه شکایت کوي او په کوچنې خبر غوصه ورځي. دا د طب له لحاظه یوه ناروغي ګڼل کېږي چې یوازې په به او ارام خوب سره له منځه ځي. په یوه څېړنه کې څرګنده شوې چې منفي فکر او زیات شکایت کول د کم یا خراب خوب نتیجه ده، په دې سره انسان د ورځې هېڅ یو کار په سمه توګه نه شي ترسره کولی.

سر دردي د کم خوب دویم زیان دا دی، چې د ورځې له خوا به مو په سر درد وي، شکاره خبره ده، چې د سر درد انسان هېڅ ډول یوه کار ترسره کولو ته نه پرېږدي، پوهان سره په یوه خوله دي، چې د ورځې له خوا سر دردي رامنځته کېدل د شپې خراب یا د کم خوب لامل دی، دوی وایي، چې په کم خوب سره د انسان نیم سر درد کوي، چې ډېر دردونکی وي، همدا ډول هغه کسان چې په خراټې خراټي وهلو یې خوب خرابېږي زیات یې له سردردۍ شکایت کوي.

چاغوالی د انسان لپاره په عام ډول چاغوالی له کومې ناروغۍ نه کم دی، کم خوب په چاغوالي کې مرسته کوي، ځکه چې په دې سره د انسان د بدني هارمون توسط خرابېږي او زیات کالوریز لرونکي خوږو ته اشتها کېږي. له چاغوالي سربېره کم خوب انسان کې د ستوماتیا ناروغي هم رامنځته کوي.

سترګو لید د خوب کموالی د سترګو لید کموي، په دې سره انسان ته د ورځې هر څیز خړ، خړ یا دوه رنګه ښکاري، سترګو ته دارام ورکولو لپاره خوب انتهایي ډېر اړین دی.

د زړه ناروغي د څېړنې په دوران کې ځینو کسانو ته تر ۸۸ ساعتونو د ویښ پاتې کېدو توصیه وشوه، د دې په جریان کې د دغو کسانو د وینې فشار پورته شو، خو کله چې دوی ته یوازې تر ۴ ساعته د شپې ویده کېدو اجازه ورکړل شوه، د دوی د زړه درزا زیاته شوه او بدن کې داسې پروټین رامنځته شول، چې د زړه ناروغۍ ګواښ یې زیاتوه.

سخت غبرګون د کم خوبۍ بل زیان دادی، چې انسان په خواب یا غبرګون ښودنو کې سست او ورو وي. د یوې څېړنې له مخې ځینو کسانو ته د پوره او ځینو ته د کم خوب مشوره ورکړل شوه، په پایله کې وموندل شوه، چې د بشپړ خوب کوونکو په پرتله د کم خوب کوونکو کارکردګي بېکاره او په غبرګون ښودنو کې سست وو.

انفیکشن یا غلط اغېز تاسو به لیدلي وي، چې د ځینو کسانو زخم ژر نه ښه کېږي، خوب د انسان دفاعي سیستم غوره کوي، که خوب مو کم وي، نو زخم به مو انفیکشن اخلي او په ژر ښه کېدو کې به ستونزې ګورئ؛ ځکه چې د یوې شي کم خوب هم د باکتریاو پر ضد د انسان په دفاعي سیستم منفي اغېزه کوي، چې له کبله یې زخم انفیکشن یا غلط تاثیر اخلي.

تمرکز
د یو چا خبرو ته غوږ نیول، د درس ویلو یا د یوه داسې کار پر مهال چې سوچ، فکر او تمرکز ته اړتیا لري، داسې حال کې مو تمرکز سم وي؟ که ځواب مو هو وي، نو د دې لامل د خوب کموالی دی. څېړنې ښيي چې په کم خوب سره انسان د تمرکز له مادې خلاصېږي او ذهن له ستونزو سره مخ کوي چې ورته هر کار سر ته رسول ستونزمن شي.

د واکسینو د اثر کمېدل واکسین عموماً بدن د خانګړو وایروسونو څخه ساتلو لپاره کېږي، خو که چېرې مو خوب کم وي د واکسن اثر مو پر بدن د پوره خوب په پرتله کم وي، ځکه چې کم خوب د انسان دفاعي نظام کمزوری کوي.

په خبرو کې ستونزې د خوب کموالی د انسان پر خبرو هم اثر کوي، د خبرو پرمهال داسې برېښي چې کومه نشه یې کړې وي، د څېړنې له مخې، ځینې کسان د ۳۶ ساعتونو لپاره ویښ پرېښودل شول، وروسته د خبرو پرمهال معلومه شوه، چې الفاظ لږ محدودېږي، تر دې اندازې چې کومه خبره کول غواړي هم په سمه توګه نه شي ترسره کولای.

همېشه د زکام او ټوخي ناروغي که تاسې هر وخت که د زکام یا ټوخي له ناروغۍ سرټکوئ، او په یوه ځای بدلولو د زکام سره مخ کېږئ، نو د دې یو ښکاره لامل د خوب کموالی هم دی، د څېړنې له مخې، هر هغه څوک، چې له اووه ساعتونو کم خوب کوي په دوی کې دغه ناروغي درې چنده زیاته موندل کېږي.

دګېډې ناروغي په معده کې سوځښت، او قبض راتلل هم د کم خوبۍ له کبله رامنځته کېږي، بشپړ خوب مو د قبض په څېر له سختې ناروغۍ ژغورلی شي، همدا ډول د معدې ناروغیو مخه هم نیسي.

شکر د خوب په دوران کې بدن په میټابولیزم کې راتلونکې خرابي له منځه وړي، خو برعکس د ویښ پاتې کېدو پرمهال په انسولین کې د حساسیت ګواښ زیاتوي او د دویم ډول شکر په به راولي، د څېړنې له مخې، د شکر د زیاتېدو یو لامل د خوب کموالی دی.

سرطان روغتیا پوهانو د خوب او سرطان ترمنځ دقیقه اړیکه موندلې او یو شمېر څېړنې یې ترسره کړې، دوی موندلې چې د خوب په کموالي سره د بدن دفاعي قوت کمزوری کېږي او په دوی کې د یوه خاص ډول ((ټي)) او د ((غټو کولمو)) سرطان ګواښ زیاتېږي.

یادښت د ځوانۍ پر مهال په خوب کې کموالی دماغي توازن خرابوي او انسان د اوږدې مودې لپاره د یادښت له کمزورۍ سره مخ کوي، د څېړنې له مخې، وبل شوي کوم کسان چې خوب یې په ټاکلې اندازه پوره وي یادښت یې هم قوي وي او نه ((الزایمر)) ناروغۍ څخه هم ژغورل کېږي.

هر وخت لوږه راتلل که اعصابو ته نه خوب څخه انرژي نه ورکول کېږي، نو بدن دغه اړتیا د خوږو په به خپلوي چې هر وخت انسان د لوږې سره مخ کېږي؛ کم خوب په بدن کې د مړېدلو احساس هر هارمون اغېزمنوي.

پر اراده کنترول نه لرل کله چې ذهن له ستوماتیا او ستړیا سره مخ وي، نو بیا یې نه فکره ګامونه پورته کېږي، یعنې هر هغه خبرونه، چې انسان نه زیان رسوي له دې څخه انکار یا یې مخه نه شي نیولای، یې له کومو اړتیاو ټوکې پلورې، دوی دغه مهال په سو او بدو نه پوهېږي او یې سوچه ترې کارونه ترسره کېږي.

له وخته وړاندې زړېدل د مخ د ښکلا لپاره خوب تر ټولو اړین دی، د خوب د کموالي پرمهال مخ د یو شمېر ستونزو ښکار کېږي، چې د مخ ښکلا له منځه وړي، په دې سره د سترګو شاوخوا تورې حلقې رامنځته کېږي، همدا ډول په مخ کې غونجوالی رامنځته کوي، خلاصه دا چې کم خوب په بدن کې د پوستکي پروټین او نورې مادې په سمه توګه کار نه نه پرېږدي او د مخ دغونجوالي لامل کېږي. په یاد ولرئ: چې له اندازې زیات خوب هم د پوستکي دغونجوالي لامل کېږي.

زورځېګان له څېړنې څرګندېږي، چې کم خوب که څه هم د انسان فکر ګډوډوي، خو سربېره پر دې په انسانانو کې د زورځېګان ناروغي هم زیاتوي؛ د خوب دکموالي له کبله د خاوند او مېرمنې ترمنځ جګړې او ناوړه ترخوالي هم رامنځته کېږي، د پوهانو له وینا سره سم بې خوبي انسان کې د ځېګان او ډیپرشن ګواښ دوه چنده لوړوي.

خوب عضلات کمزوري کوي د خوب کمښت په بدن کې د هارمونونو نظام بدلوي، چې بدن ته د عضلاتو جوړولو او کمزورۍ له منځه وړلو کې ستونزې رامنځته کېږي، همدغه لامل دی چې، عضلاتو ته زیان رسېږي او ددې درملنه هم ستونزمنه شي، له یوې څېړنې څرګنده شوې چې د خوب په جریان کې بدن ته وده ورکوونکي او زیان له منځه وړونکي هارمونونه وېستل، چټکېږي، د فټنس «Fitness» روغتیا پوهان هم د عضلاتو قوي کولو لپاره پوره خوب اړین ګڼي.

د معدې د جراثيمو لاملونه نښې او درملنه

ایا تاسې د معدې د جراثیمو په اړه څه معلومات لرئ؟ اګر دې وړاندې پر اخته شوې یاست، ډېر وخت مو د معدې په جراثیمو نه پوهېږئ، په معده ډېر سخت درد راځي، له معدې کېږي، خو په لامل یې نه پوهېږئ، تر څو یې د متخصص ډاکتر په لارښوونه لابراتوار معاینې نه وي کړي

- • د معدې جراثیم څه شی دي؟
- • لاملونه یې څه دي؟
- • د جراثیمو نښې
- • د جراثیمو بېلابېل ډولونه
- • د جراثیمو تشخیص
- • د معدې د جراثیمو درملنه
- • د معدې ناروغ لپاره صحي خواړه
- • هغه خواړه، چې د معدې ناروغ باید ور نږدې هم نه شي
- • د معدې له جراثیمو د ځان ژغورنې لارې چارې

موږ تاسې ټول باید د معدې جراثیم، اسباب، نښو او د ځان ژغورنې په لارو چارو پوه شو او که په وخت ورته متوجه نه شو، کېدای شي دا جراثیم د کورنیو نورو غړو او بچیانو ته هم سرایت وکړي

د معدې جراثیم څه شی دي؟

دا یو ډول بکتریا ده، چې ایچ پایلوري «helicobacter pylori»h pylori ورته ویل کېږي. په معده او لویو کولمو کې پیدا کېږي، چې له امله یې معده کې سوځښت پیدا کېږي، همدارنګه په معده کې د زخم لامل هم کېږي او که په مناسب وخت یې درملنه ونه شي په سرطان هم بدلېږي او د وخت په تېرېدو د معدې تپرایت هم ورسره پیدا کېږي

د معدې د جراثیمو لاملونه

د معدې د جراثیمو په ناروغۍ د اخته کېدو ځینې اسباب

- • د خوراک لوښي، لکه قاشوغې او نور شیان له نورو سره شریکول
- • د خوږو پاکوالي ته نه پاملرنه او لوښ سر یې پرېښودل
- • د خېرنو خوراکونو او په خېرنو لوښو کې یې خوړل چې بدن ته ورسره بکتریاوې داخلې شي
- • د معدې په جراثیمو له اخته ناروغانو سره ګډ خوراک

د جراثیمو اغېز

- • د معدې جراثیم د پیدا کېدو له امله په معده کې تپرایت هم پیدا کېږي
- • د معدې او وړو کولمو د سوځښت لامل هم کېږي
- • جراثیم د داسې زهرجنو موادو لامل کېږي، چې ورسره د خوراک اشتها هم له منځه ځي
- • که په وخت یې درملنه ونه شي، دغه جراثیم په سرطان بدلېږي ((دا ستونزه ډېره لږ وخت پېښېږي، خو احتیاط ډېر مهم دی))
- • ځینې وخت د معدې جراثیم د د وینې د کمښت ((انیمیا)) لامل هم کېږي او بدن نه شي کولی، چې نوي ګټور مواد جذب کړي
- • ځینې وخت د زړه د رګونو د بندېدو لامل هم کېدای شي ((دا هم ډېر لږ وخت امکان لري))

د معدې د جراثیمو نښې او قراین

د معدې د جراثیمو علامات په لاندې ډول دي، باید ورته متوجه شو، چې موږ او تاسې خو به پرې اخته نه یوو

- • په معده کې سخت خوږوونکی درد، چې دغه درد څو دقیقې او آن تر ساعتونو هم دوام کولی شي
- • په معده کې د تپرایت زیاتېدل، ترداسې اندازې، چې زغمل یې ناشوني وي او دغه تپرایت ځولې ته هم رسېږي
- • سینه، زړه او شاوخوا غړو کې داسې دردونه او سوځښت، چې له امله یې معده د خوراک اشتها له لاسه ورکوي
- • د خوراک اشتها او وزن له منځه تلل په داسې حال کې، چې په ځان به دې دا باور هم نه وي، چې د خوراک کولو توان لري
- • د معدې سوځښت، پرسوب، اسهال، کانګې او ورته نورې ستونزې، خو دا په سختو حالاتو کې کېږي
- • ځینې وخت ناروغ دومره خراب شي، چې بې هوښي پرې راشي
- • د ساه لنډېدل او د مخ رنګ خرابېدل ((دا هم په سخت حالت کې))

له همدې امله باید د معدې د جراثیمو درملنه په مناسبه توګه د متخصص ډاکتر په مشوره او لارښوونه په خپل وخت وشي او د ستونزې د زیاتېدو د مخنیوي لپاره په لومړیو وختونو کې انسان د خپلې درملنې غم وکړي

د معدې د جراثیمو تشخیص کله، چې د معدې ناروغ ډاکټر ته د درملنې لپاره ورشي، هغه ورته د څو معاینو لارښوونه کوي، چې په لاندې ډول دي

- • په ونه کې د انټي باډي معاینه، چې دې سره په بدن کې د جراثیمو د شتون او نه شتون معلومات کېږي
- • د ډکو متیازو « stool examination» معاینه، د دې لپاره، چې د هاضمې سیستم کې څو به نورې ناروغۍ به وي
- • د ساه اخیستو معاینه، په دې کې ناروغ ته مایع او په غوندې درمل ورکول کېږي، یوریا، نایتروجن او شعاع لرونکي کربون ولري، همدارنګه په یو ډول پلاستیکي آله کې د انسان د ساه اخیستو او لاړې تو کولو قوت هم معلومېږي که څوک د معدې د جراثیمو په ناروغۍ اخته وي. د ساه اخیستو او لاړې تو کولو پر مهال یې غږ کې بدلون راځي
- • د معدې انډسکوپي معاینه ((د خولې له لارې د معدې حالت په کامره کتل))، چې ډاکټر پوه شي، چې معده کې جراثیم، زخم او نور مضر شیان شته که نه؟

د معدې د جراثیمو درملنه د معدې لپاره ځانګړې درمل شته، خو ناروغ یې په خپله خوښه د ډاکټر له اجازې پرته نه شي کارولی، د درملو خوړلو او د خوراک مقدار او ملي ګرام ټاکلو لپاره د ډاکټر سخه اړینه ده.

- • ډاکټر د معدې د جراثیمو درملنې لپاره انټي بیاټیک ((کلیترومایسین، مترونیدازول، اومیپرازول)) ورکوي. اومیپرازول د معدې تپرایت او زخم ختموي، میترونیدازول، چې دلته د فلایجل او په نورو نومونو پیدا کېږي، چې د معدې وېروس ختموي او کلیترومایسین بیا د معدې جراثیم ختموي او زړه ته د ټولنکو مکروبونو مخه نیسي
- • د معدې متخصص ډاکټر proton pup inhibitor ګروپ درمل په ورکولو سره د معدې د زخم او د هاضمې د سختۍ درملنه کوي

د معدې جراثیمو د مخنیوي لپاره صحي خواړه د معدې په جراثیمو اخته ناروغان فکر کوي، چې خوراک کول نه د معدې په زیان وي او له همدې امله یو شمېر خلک له خوراک څخه لاس اخلي، خو دا کار د روغتیا لپاره ګټور نه دی

- • د معدې په جراثیمو اخته ناروغان د خوراک کولو پر مهال د معدې سوځښت زیاتېږي، خو په دغه وخت کې به خبره دا ده، چې سپک نرم او مایع خواړه وخوري او په کور کې جوړ شوي جوس وڅښي
- • له دې څو ورځې وروسته نه کولی شي، چې کچالو، شوروا او دې ته ورته نور نرم خواړه وخوري
- • مشروبات لکه شین چای او نور مایعات ډېرول

د معدې په جراثیمو اخته ناروغان به کومو خوړونه لاس هم نه وروړي

ځینې داسې خواړه هم شته، چې د معدې د ضعف او خرابۍ لامل ګرځي او نه خبره دا ده، چې ناروغ ترې ځان وساتي

- • له هغو خوراکونو ځان وساتئ، چې فایبر ونه لري، لکه هګۍ، مکروني او آش
- • هغه قهوه، چای، کافي او ورته نورو شیانو څخه ځان ساتل اړین دي، چې کافین ولري، ځکه چې دا شیان د معدې په زیان دي
- • له ترخو شیانو، مسالو لرونکو خوراکونو او اچارو ځان ساتل؛ ځکه دا شیان د معدې سوځښت نور هم زیاتوي
- • ډېرې مالګې لرونکي او تروش خوراکونه لکه مالټه او لیمو

د معدې له جراثیمو د ځان ژغورنې لارې چارې

د انسان طبیعت د پاکوالي دی او څوک، چې په دې اړه ناغېړي کوي، له ګڼو ستونزو او طبي ستونزو سره مخ کېږي په دې اړه ځینې اړینې لارښوونې

- • له خوراک وړاندې او نه حمام نه وروسته لاسونه په صابون مینځل
- • حمام او نیم خامه خوراکونو څخه ځان ساتل
- • د هغه چا له لاسه هم خوراک مه کوئ، چې د پاکوالي خیال نه ساتي
- • داسې لرونکي خوراکونه کول چې فایبر لرونکي وي او په آسانه هضمېږي
- • اومیګا تري غوړي لرونکي خوراکونه کول، لکه ماهي
- • زنجبیل او هوږې لرونکي خوراکونه کول د معدې نظام غښتلی کوي
- • له سګریټو او نسوارو ځان ساتل موږ هڅه کړې، چې ځینو نوښتونکو ته د متخصصو ډاکټرانو په لاسونو لیکل شوي مواد ښتو کړو، خو د دې لپاره اړینه خبره دا ده، چې د دې لارښوونو سربېره ګیسټرو انټرالوجسټ متخصص ډاکټر سره مشوره وکړئ او خپلې ستونزې په سمه توګه حل کړئ.

له روغتیایي برخې

تور مرچ د سرطان ناروغۍ مخنيوي کوي

د مالګې په څير تور مرچ هم د ډوډۍ خوړلو پر اکثرو مېزونو موجود وي، د مالګې او سوډیم د استعمال په اړه کتابونه لیکل شوي، خو تورو مرچو ته څېړونکو لږ پام کړی، د تورو مرچو په هکله زیاتو څېړنو ته اړتیا ده. یو شمیر

څېړونکو تور مرچ د هیټروسکلیک کیمیاوي ترکیبانو یا HCAs په له منځه وړلو کې چې د سرطان زېږوونکي کیمیاوي مواد دي، ګټور بللي دي. هیټروسکلیک کیمیاوي مواد هغه وخت پیدا کېږي کله چې په لوړ حرارت کې ډېره ورېته او سوزول شوې غوښه وخوړل شي. د امریکا د محققو ایټالوي کنسزاس دولتي پوهنتون پوهې ډلې ډاکټرانو موندلي چې که یو ګرام مېده شوي تور مرچ له ۱۰۰ ګرامه غوښې له کوفتې سره ګډ شي د پخلي پر وخت په کې تقریبا په بشپړه توګه د هیټروسکلیک کیمیاوي ترکیبانو یا HCAs رامنځ ته کېدل له منځه ځي. بایې دغه اندازه تورمرچ یو شمېر خلکو ته ډېر زیات وي، خو ددې څېړنې لیکوال وایي چې تور مرچ، د مالګې، د انګورو د غوړي او د دیګ له نورو دواګانو سره مخلوطول کېدای شي د سرطان ناروغۍ ضد تاثیر ولري او د سرطان تولیدوونکو کیمیاوي موادو د تولید مخه ونیسي. د آلونای پوهنتون پروفیسور کیت سینګلیتاري چې دغه څېړنه یې ارزولې ده وایي ځینې څېړنې ښيي چې تورمرچ هاضمې ته هم به دي. باغلي سینګلیتاري لیکلي چې تورمرچ بایې د هاضمې انزایمونه تحریک کړي او د هاضمې په تیوب کې د غذایي موادو تېرېدل اسانه کړي او همداشان تورمرچ کېدای شي د یو شمېر مغذي موادو جذب زیات کړي. پوهانو موندلي چې د تورو مرچو په ترکیب کې تنده او تېره ماده د انسان په وجود کې د کورکومینو مادې جذب زیاتوي. کورکومین هغه کیمیاوي ماده ده چې د کورکمن بوټي په ریښو کې موندل کېږي او د وجود د پرسوب او د آکسیجن د ترکیب ضد ګټور خاصیت لري. څېړونکي داسې نتیجه اخلي چې د شواهدو له مخې په غذا کې ګډ شوي تورمرچ روغتیا ته هېڅ تاوان نه لري او کېدای شي د هاضمې او مغذي موادو د جذب لپاره ګټور وي، خو که حتی له کوفتې سره شریک هم نه شي کېدای شي، چې د سرطان ناروغۍ پر ضد ګټور وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادب، تاریخ او فولکلور

علامه سید جمال الدین افغان د اسلامي هېوادونو خلک د وخت د استعمار پر ضد راويښ کړل

سید جمال الدین افغان په ختیځ کې د فکري غورځنګ موسس ګڼل کیږي. د سید سیاسي فلسفه د ده د ټولو هڅو، کوښښونو او مبارزو څرګندونه کوي او موخه یې د ختیځ د اسلامي هیوادونو د مسلمانو ملتونو او قومونو وینول او دغو هیوادونو او ملتونو ته د سیاسي خپلواکۍ اخیستل و. دا د سید سیاسي او دیني افکار وو، چې ختیځ هیوادونه یې له درانده خوب څخه راویښ کړل او د خلکو په اذهانو، فکرونو او عقلونو کې یې د آزادۍ او خپلواکۍ ګلان وغوړول او په ټوله سیمه او نړۍ کې یې انقلابي ولولې راپورته کړې.

نن هم د پرون په شان د ختیځ په اسلامي هیوادونو کې هغه عوامل شتون لري، چې پرون یې د سید په وخت کې شتون درلود. دا اوس هم ختیځ د لویدیځ په لومو کې ګیر دی. د استعمار، استبداد او نورو ارتجاعي نظریاتو او سیاستونو د چل او چلبازیو او نیرنګونو پر وړاندې او له هغو سره د مقابلې او مجادلې لپاره د سید سیاسي او دیني افکارو او نظریاتو ته اړه پیدا کیږي، چې د ده له افکارو څخه ګټه پورته شي.

دغه مطلب دافغانستان دعلومو اکاډیمي دفلسفې انسټیټوت غړي ښاغلي سلطاني منګل دهیواد ورځپاڼې خبریال ته دیوې مرکې په ترځ کې څرګند کړ او ویې ویل

سید د دریو عواملو پر ضد په ختیځو هیوادونو کې خپل جهاد او سیاسي مبارزو ته ادامه ورکوله، چې هغه خارجي استعمار، کورنی استبداد او په داخل کې دارتجاعي او له کاره لویدلو نظریاتو پر ضد مبارزه وه.

سید جمال الدین څو بُعدي شخصیت و، ده په بُعدونو کې خپله مبارزه مخ پر وړاندې بووله، چې یو بُعد یې سیاسي و او بل بُعد یې علمي، فکري او عقیدتي و. څو دلته زه د سید پر سیاسي مبارزو رڼا اچوم

د سید هغه سیاسي مقوله چې وایي: «له ظالمانو څخه د حق غوښتلو په لاره کې بندي کیدل ریاضت او فراري، تبعید، سیاحت او وژل کیدل یې شهادت دی او دا ډیره لوړه مرتبه ده چې چا ته حاصله شي»

سید جمال الدین افغان یو لوی فیلسوف سیاست پوه، تاریخ پوه، لیکوال، ژورنالیست، خبرپوه، اصلاح غوښتونکی او ریفورمیست، مجاهد او شرق پیژندونکی، اسلام پیژندونکی او د ختیځې نړۍ د آزادۍ او خپلواکۍ د غورځنګونو ستر متفکر و

د سید د خاطراتو په اثر نامي کې د زوکړې په اړه داسې لیکي: «دا ستر مفکر سید جمال الدین افغاني په ۱۲۵۴ هـ ش چې له ۱۸۳۸ م کال سره سمون خوري د شعبان په میاشت کې د کونړ ولایت د شیرګړ اسد آباد کې دې دنیا ته سترګې غړولي دي. پلار یې سید صفدر نومیده، چې د امیر دوست محمد خان په وخت کې د دربار محرر و د ده د نسب سلسله سید علي ترمذي او له هغه پورته امام حسین بن علي (رض) بن ابي طالب ته رسیږي»

۱۳۲۱ مخ

سید جمال الدین افغان په داسې وخت کې وزیږیده، چې نړۍ له یوې خوا د بهرنیو برغلګرو په منګولو کې ګیر وه او له بلې خوا مذهبي خرافاتو د خلکو اذهان د

بوچوالي په لوري رهنمایي کول، نو له دې کبله، شیر علي «طرزي» په دې اړه لیکي: «په نولسمه میلادي پیړۍ کې، کله چې اسلامي نړۍ له یوه لوري د مستبدو واکدارانو له خوا د بې اتفاقۍ او استبداد له ړپو سره مخامخ وه، له بل لوري د خرافاتي دودونو او متحجرو دیني مدعیانو له لاسه، له هر راز نوښت څخه بې برخې وه، نو له دې امله یې د بهرنیو برغلګرو لپاره د ښکېل مرۍ حیثیت غوره کړی و او د وخت داره ماران «روسیې او اروپا» په کې د ستري برخې غوښتنه کوله»

د سید د زده کړې په اړه د سید د خاطرات نامي په اثر کې لیکي: «سید جمال الدین افغاني په اووه کلنۍ کې په خپل کور او کونړ کې له سید فقیر شاه څخه د دیني او عربي دودیزو او عنعنوي پوهنو پر زده کړو پیل وکړ، بیا کابل ته راغی، په کابل کې یې د سراجي د کوڅې د ګودرې په جومات کې خپلو درسونو ته دوام ورکړ په (۱۸) کلنۍ کې یې زیات علوم زده او تر پایه ورسول له هغې جملې څخه یې د صرف، نحو، معاني، بیان، لیک او کتابت، تاریخ او شرعي علوم لکه تفسیر، حدیث، فقه د فقهي اصول، کلام تصوف او له عقلي علومو څخه لکه منطق، عملي حکمت، «مدرن سیاست» تدبیر منزل، تهذیب النفس نظري حکمت «طبیعیات او الهیات» او ریاضي علوم لکه حساب، هندسه، الجبر او دطب علوم زده کړل او دغه ټول علوم یې په ۱۸ کلنۍ کې له مجربو استادانو څخه پای ته ورسول»

سید جمال الدین افغاني پر دغو زده کړو برسیره د نورو زده کړو غوښتنه کوله، چې په نتیجه کې یې هند، ایران او ترکیې ته د زده کړې لپاره سفرونه وکړل

سید جمال الدین افغاني چې یو اصلاح غوښتونکی او ریفورمیست شخصیت و ده وغوښتل چې په افغانستان او نورو اسلامي هیوادونو کې د اصلاح غوښتنې پروګرامونه پلي کړي، نو کله چې له حج څخه خپل ګران هیواد افغانستان ته راستون شو، دلته په افغانستان کې د انګلیس په اشاره کورنۍ جنګ پیل شو په سید جمال الدین افغاني سیاسي فضا تنګه او له هیواد څخه یې د وتلو هوډ وکړ په همدغه وخت کې یې نن فقره یز پلان امیر شیر علي خان ته وسپاره، خو نوموړی پلان عملي نه شو، ځکه چې په هیواد کې د ننه کورنۍ شخړې او د وخت بهرنی استعمارګر انګلیس موجود و

ښاغلي منګل زیاته کړه: سید جمال الدین افغاني د دموکراسۍ پلوی او د استبدادي دولت سر سخت مخالف و، دی د کورنۍ استبداد په اړه په عروه الوثقی ورځپاڼه کې داسې لیکي: «هغه دولت چې د خپلو هیوادیو ستونزو او چارو د حل او فصل توان و نه لري، خلک یې د حکومت په چارو کې ګډون او مشاورې ور نه کړي، د هیواد په عامه چارو د نظر څرګندولو نه کړي، د خلکو غوښتنو ته مثبت ځواب و نه وایي، د استبدادي نظام چارواکي د خلکو د نظر څرګندونه بې اغیزې وګڼي او قانون ته غاړه کې نه ږدي. دا یولې چارې آنارشیزم راولي او دولت به خامخا دغه کار د بې ثباتۍ او تباهۍ خوا ته بیایي، چې تر څنګ یې یوې خوا ته د فساد شتون، او له بلې خوا همدا استبدادي دولتونه دي چې خلک د سواد او پوهې له نعمت څخه لرې په جهل او نا پوهۍ کې ساتي. نو پر دولت نیوکې او انتقادونه او نا امیدي رامنځته کیږي او په نتیجه کې د همدې استبدادي دولت پر ضد ولسونه او خلک یو بل ته لاسونه ورکوي او د استبدادي نظام د ړنګولو او ویجاړولو لپاره هڅه کوي، تر څو پر ځای یې عادل، دموکراسۍ پلوی او پارلماني حکومت رامنځته شي»

سید جمال الدین افغاني د دموکراسۍ د اصولو پلوی و او ده به تل ویل «پارلماني حکومت او د اساسي قانون پر بنا جوړ شوی حکومت ډیر ګټور دی، ځکه چې د خلکو پر ړوند حکومت کوي هغه حکومت چې د ملت د ارادې ممثل وي، هغه حکومت چې مذهبي ژبې او سمتي توپیرونه په کې شتون و نه لري او یوازې په هغه دولت کې چې شایستګي او لیاقت وي، دا به واقعي دولت وي»

سید جمال الدین افغاني د هیواد د سیاسي ناروغۍ لپاره درې اصله نسخه وړاندې کوي

لومړی: د شاهي استبدادي نظام پر ځای مشروطه حکومت رامنځته کول چې هغه هم د رواجونو او عنعنوي دودونو او دستور پر ځای د اساسي قانون پربنسټ اداره شي

دوهم: د مذهبي هر راز توپیرونو پر ضد مبارزه او پر ځای یې اسلامي یووالي او اتحاد رامنځ ته شي

دریم: د ښکېلاک انګلیس پر ضد مبارزه او د خپلواکۍ ترلاسه کول

سید جمال الدین افغان ۵۸ کاله خپل سرګردانه ژوند کلي په کلي، سیمه په سیمه، ښار په ښار او هیواد په هیواد، د سیمې او نړۍ د سیاسي، اقتصادي، فرهنګي او نظامي ټولنیز ژوند هره برخه په ژوره علمي او پراخه پیزه توګه مطالعه او ترڅیړنې لاندې ونیوله او د سیمې او نړۍ د اکثرو هیوادونو سیاسي، اقتصادي، فرهنګي او نظامي اوضاع یې د ځان لپاره معلومه کړه د سید جمال الدین افغاني ټول ژوند او عمر له کړاوونو، ستونزو، تبعیدونو، مسافرتونو، جنجالونو او مشکلاتو څخه ډک او د نړۍ په هر هیواد کې په روښانه ډول څرګند دی. د سید سفرونه له افغانستان څخه نیولې بیا تر هند، سعودي عربستان، عراق، ایران، ترکیې، روسیې، جرمني او انګلستان ته څرګند دي، چې په دغو هیوادو کې ده ته په دایمي توګه د اسوګنې ځای او حق ورنکړای شو او تل د ښکېلاک انګلیس د ځارګرې اداري له خوا تر ځارنې لاندې نیول کیده

ده جوته کړه: سید د امیر دوست محمد خان په وخت کې د سلاکار وزیر په توګه کار کاوه، خو کله چې امیر دوست محمد خان مړ شو، نو د امیر شیر علي خان په زمانه کې یې د صدراعظم په توګه دنده تر سره کوله، خو په دغه وخت کې د امیر دوست محمد خان د زامنو تر منځ د سیاسي قدرت پر سر کورنۍ شخړې پیل شوې چې په دغو شخړو کې دوخت د انګلیس دولت هم لاس درلود. د هیواد هغه روږ سیاست چې «بې اتفاقي واچوه او حکومت وکړه» انګریزانو ترې کار اخیست، په دې وخت کې د هیواد تکړه او بیدار خلک د بهرنیو د دسیسو ښکار او قرباني شوي وو.

ښاغلي منګل څرګنده کړه: په عمومي ډول په ختیځ او لویدیځ او په ځانګړي ډول د سید په خپل پلارني هیواد افغانستان کې د ده اصلاحي او ترقي غوښتونکیو اندیښنو او پیغامونو وه ډیره توجه او پاملرنه نه کیدله، نو سید د یوه لوی شخص په توګه د

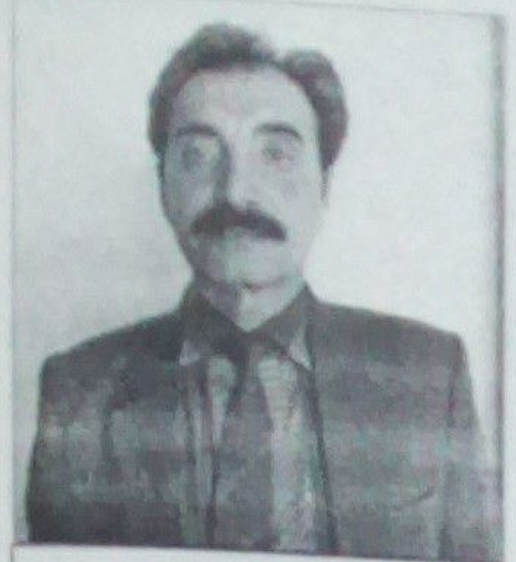

ښاغلي سلطاني منګل

ختیځ د اسلامي هیوادونو د ویښتیا او بیدارۍ لپاره کلکه ملا وتړله او دې موخې او هدف ته د رسیدو لپاره یې په خپلو پیغامونو او تبلیغاتو تر استعمار لاندې دختیځو اسلامي هیوادونو د ولسونو خلک د خپلواکۍ او استقلال د لاس ته راوړلو لپاره راویښ او بیدار کړل، ده د ولسي نظامونو د منځ ته راتللو لپاره لاره هواره کړه دې د ختیځ ولسونو د وروسته پاتې کېدو له کبله خوړیده او هڅه یې د پوهې او نور اصلاحي پروګرامونه درلودل، خو د کورنی استبداد او بهرني استعمار د حسد او کینې له امله یې د ده اصلاحات نه غوښتل، نو له خپل هیواد څخه حواشیمي ولاړ او د هند د استعمار پر ضد یې خپل پاڅون پیل کړ له دې وروسته یې په مصر، لندن، ایران، ترکیې او فرانسه کې د اسلامي هیوادونو د ویښولو او بیدارولو له پاره خپله کلکه مبارزه په ټینګه اراده پیل کړه او ډیر ولسونه یې چې د استعمار تر درانده خوب لاندې ویده وو د جهاد او مبارزې له پاره راوهڅول

سید جمال الدین افغاني څلور ځلې هند ته تللی دی او دهغه وخت د انګریزانو د استعمار پر ضد یې د هند د خلکو په مبارزو کې برخه اخیستې ده. سید په هند کې یوازې مسلمانان نه، بلکې د هندوستان هندوان او نور خلک یې هم یووالي او اتحاد ته راوبلل او ده غوښتل چې ټول هندوان سره متحد او یو موټي شي او د شریک دښمن پرضد و جنګیږي

محبوب

کتاب ((ناگفته های ارگ)) ازنگاه ارزش ومحتوایی به لسان دری نیز ترجمه وچاپ شد

حیا ت الله حلیم

کتابی که دارای ارزش محتوایی و معلومات زیاد باشد سزاوار است که به زبان های دیگرنیزترجمه شود یکی ازین کتاب ها ((ناگفته های ارگ)) میباشد، که درگام نخست ازطرف محمد اسمعیل یون به زبان پشتوهنگام ماموریت به حیث رییس دفترفرهنگی شورای امنیت ملی پیشین افغانستان تحریرگردیده بود اینکه نظربه اهمیت و ارزش کتاب مذکوراز طرف نویسنده وتحلیلگرو رزیده کشور محترم مصطفی عمرزی به لسان دری نیز ترجمه گردید، این اثر تحقیقاتی یادداشت های بسا مهم و ارزنده از دوره حاکمیت حامد کرزی دارد و بیشترمسایل معلوماتی و رویداد های پنهانی آن دوره دراین کتاب یاد آوری شده که دراطلاعات جمعی بازتاب نیافته وازمنظر ودید مردم عایب و به دورمانده است، چنانچه استاد درآغاز کتاب به این هدف خود اشاره نموده که اخذ وظیفه او درداخل ارگ به خاطر تسجیل جریان های پنهانی و ناگفته های ارگ به نسل های آینده کشورمیباشد

هدف اصلی این کتاب بیان واقعیت های تلخ گذشته است که مطالعه آن خواننده گان را با واقعیت های که دور از انظارعام درارگ رخ داده، مواجه می سازد دراین کتاب نمونه یی ازهتک حرمت اشخاص و افراد دیده نمیشود بلکه آن واقعیتهای تحمیلی ارگ میباشد که بالای یک رییس جمهورآن زمان تحمیل گردیده ودرپهلوی آن نیزمعلومات در آن تسجیل گردیده، که چه کسانی چه کردند؟ و چه گونه کرده اند؟

در متن این کتاب به غصب چهارو نیم میلیون جریب زمین که از طرف مافیای زمین غصب شده نیزاشاره شده است وروی همرفته اینکه درقلب شهر کابل چگونه زمین های شیرپور، چور و تاراج گردید نیز معلومات کاملا مستند ارایه شده، که باورنا کردنی است تبدیل شدن بانکنوت های کهنه به بانکنوت های جدید مسئله عادی بوده که شامل صفحات کتاب میباشد، حامد کرزی به چه کسانی باج میدهد؟ طرح افغانستان سیا وسفید از کی بود چهره های مطرح ارگ، کی ها بودند؟ باج های ماهانه رهبران

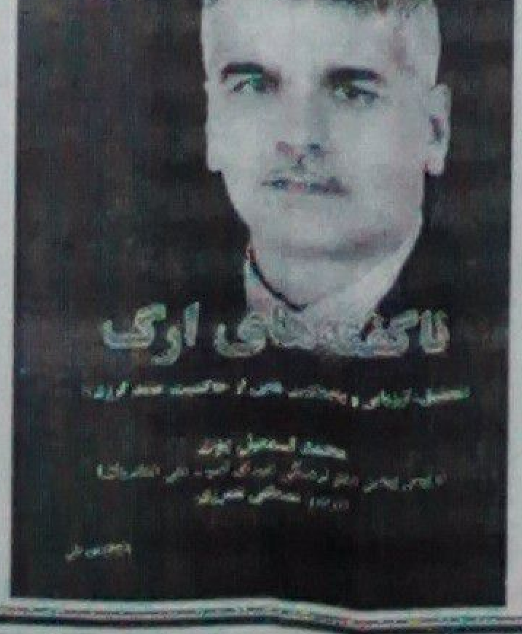

چقدر بود؟ چهره های تاثیر گذار در ارگ کی ها بودند؟ پول ایران را چه کسی، برای چه کسانی میبرد؟ سطح صلاحیت حامد کرزی در حکومت تا کدام سرحد بود؟ اثرات طالبان و ائتلاف شمال در جنگ وصلح، چه قدربود؟ توطیه قتل حامد کرزی را چه کسانی طرح ریزی کرده بود؟ آیا کرزی با اقبال یا به تدبیرحکومت میکرد؟ وبی قانونی را چه کسانی قایم کرده بود؟ چه کسانی به حساب پنجاه هزارعمل غیرقانونی انجام داده است؟ نیزشامل صفحات این کتاب میباشد، تماماً مسایل فوق که ازآن تذکر به عمل آمد منحیث اسناد معتبردرآینده به لسان های پشتو ودری دردسترس محققین قرارخواهد داشت

مطالعه این کتاب سودمند برای سیاسیون حال و آینده منحیث دساویز استنادی و نسل نو بسیار مهم و آموزنده است وبه مورخین که تاریخ وقایع اخیرافغانستان را رقم میزنند بزرگترین منبع استناد معتبرمیباشد زیرا معلومات آن دقیق موثق واز تجربیات کافی برخوردار است که دراختیارآن ها قرار داده میشود نویسنده کتاب به مواد دست اول، دوم وسوم دسترسی پیدا نموده وآنرا تسجیل نموده است دربن کتاب موادی تشریح شده است که شاید خواننده گان باراول به آن مواجه شوند ونیزمطالعه این کتاب برای افغان ها، جهانیان و شماری زیادی ازسیاست گران به ویژه آنانی که درروند رویداد های سیاسی و اجتماعی دهه های اخیر افغانستان شامل بودند منبع آگاهی و استناد خوب میباشد

بناءً اگرمیخواهید ازجریانات بیشتر حاکمیت کرزی و ازناگفته های دیگرارگ آگاهی یابید این کتاب را بخوانید، این کتاب درنوزده فصل و صد عنوان توسط سپین سهاردیزاین گردیده و ازطرف تحریک ملی افغانستان درمطبعه اسد دانش به تیراژ ۱۰۰۰ جلد به چاپ رسیده است و به رهروان راستین اسلامیت، انسانیت و افغانیت اهدا گردیده است

د موسیقۍ زده کولو علمي او مسلکي لارې

شکیب ((ولیراد)) او مطیع الله نوابي د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت د موسیقۍ د زده کړې په ریاست کې ویلون او تبله زده کوي. دغه نوي خوانان، څکه د موسیقۍ د زده کړې په ریاست کې ویلون او تبله زده کوي، چې په راتلونکي کې مسلکي موسیقي غږوونکي شي. د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت د موسیقۍ زده کولو ریاست بو ستندرد او په هنري معیارونو ولاړه اداره ده. په دغه اداره کې د هېواد پوه او نامتو سندرغاړي او موسیقي غږوونکي روزل شوي دي.

ویلون غږونکی شکیب ((ولیراد)) دغه ریاست ته د خپل راتگ په اړه داسې ووېل: له څه مودې راهیسې د موسیقۍ د زده کولو په ریاست کې د ویلون بر زده کولو بوخت یم.

ده زیاته کړه: له کوچنیوالي د ویلون له غږولو سره مې لېوالتیا او مینه وموندله، دا هغه مهال و، چې زما پلار ویلون غږاوه. له هغې مودې راهیسې زما علاقه له ویلون غږولو سره پیدا شوه. اوس د موسیقۍ په ریاست کې د ویلون پر مسلکي زده کړه بوخت یم غواړم په راتلونکي کې پوه او مسلکي ویلون غږوونکی شم اوس زه د استاد احسان ترلارښوونې لاندې ویلون زده کوم په لنډه موده کې مې د ویلون غږولو طریقه زده کړې، چې په راتلونکي کې که حدای غوښتل پوه او مسلکي ویلون غږونکی شم د ویلون تیوري

لوله او ترڅنگ یې ویلون هم غږوم، چې د تیورۍ او عملي کار په ترسره کول سړی ډېر پرمختگ کولی شي

ده د پرتو ستونزو په اړه څرگنده کړه د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت د موسیقۍ د زده کولو ریاست د نویو خوانانو د روزلو لپاره آسانتیاوې برابرې کړې دي، نو زه له دغه ریاست څخه منندوی یم، ده ووېل له کورڅخه تر ریاست پورې هم ستونزه نه شته په نورمال ډول له کور څخه ریاست ته او له ریاسته کورته تگ او راتگ کوم

تبله غږوونکی مطیع الله ((نوابي)) له موسیقۍ غږولو سره د خپلې مینې او علاقې په اړه څرگنده کړه: ما هغه مهال د تبلې غږولو سره مینه او علاقه پیدا کړه، چې ورور مې په کورکې تبله غږوله او په ډېر خوند یې دا کار ترسره کاوه زما وزور د تبلې په غږولو او زده کولو کې ډېر تشویق کړم، نو څکه ما د دغې آلې غږولو ته مخه کړه اوس زه د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت د موسیقۍ زده کولو په ریاست کې تبله زده کوم او له خپل کارڅخه ډېر خوښ یم. دغه آله په علمي اومعیاري بڼه زده کوم

ده ووېل له هغې ورځې راهیسې، چې د موسیقۍ په ریاست کې تبله زده کوم، ډېر پرمختگ مې کړی دی زه غواړم په راتلونکي کې یو ښه تبله غږوونکی شم د موسیقۍ استادان له موږ سره ډېر

زیارباسي، ترڅو ښه پرمختگ وکړو او ترلاسه شوی وخت بې خایه ضایع نه شي

ښاغلي ((نوابي)) جوته کړه: ما د موسیقۍ د زده کولو لپاره خپل ټول ځمنووالی نیولی، ترڅو د زده کولو پړاو بشپړ کړم او د هېواد په سطحه یو وتلی او پوه هنرمند شم د موسیقۍ ریاست د نویو خوانانو لپاره اسانتیاوې برابرې کړې او د موسیقۍ زده کولو په لاره کې کومه ستونزه نه وینم

د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت د موسیقۍ د زده کولو ریاست کارمند او د گیتار استاد ښاغلي محمد منصور د گیتار د ور زده کولو او تدریس په اړه داسې ووېل

زه زده کوونکو ته د گیتار د ور زده کولو طریقه او روش ورښیم د موسیقۍ په ریاست کې تقسیم اوقات لرو او د هغه له مخې له زده کوونکو سره د موسیقۍ د ور زده کولو او تدریس دنده پرمخ بیایم د شنبې په ورځو کې لومړنۍ او څنیخ تیوریکي درسونه زده کوونکو ته ورکوو او همداسې په اوونۍ کې دوه څله د سهار له خوا له زده کوونکو سره د گیتار د ورښودلو د طریقې او چارې ترسره کوم او د دې ترڅنگ د سندرو ویلو کار هم پرمخ بیایم

ده زیاته کړه هڅه اوهاند کوم، چې گیتار زده کوونکي په مسلکي او علمي بڼه دغه آله زده کړي

ښاغلي ((ولیراد)) د هغو موسیقۍ غږوونکو او سندرغاړو په اړه، چې په اکاډمیک او علمي توگه یې زده کړې نه دي کړې داسې ووېل: هره څانگه او مسلک باید، په علمي، اکاډمیک اومعیاري توگه زده کړای شي، موسیقي هم له مسلکونو یومسلک دی، چې د لوړې پوهې په لرلو، استعداد او زیار پورې اړه لري. کوم زده کوونکي، چې د موسیقۍ د زده کولو په ریاست کې موسیقي اوسندرې زده کوي، موږ هغه تیوریکي او عملي درسونه، چې ورته تدریس کوو ته هغوی سره ډېره مرسته کوي

کوم عملي او نظري درسونه، چې زده کوونکو ته ور زده کوم که څېرې هغه په سم او منظم ډول پرمخ بوزي راتلونکي یې څلانده کېدای شي زده کوونکي، چې پر دغو اکاډمیکو معیارونو زده کړه وکړي، دوی بیا خپله لوښتگر کېږي اوپه موسیقۍ کې خانونه ته خانگړې لارې او سبکونه پاکي که چېرې موسیقي په اکاډمیک او علمي توگه زده نه شي، د ۲۵کلونه وروسته هم د سندرغاړو او موسیقي غږوونکو په کارکې پرمختگ نه ترسترگو کېږي د موسیقۍ هنر پیچلی دی، خو د زیار، استعداد او کوښښ له لارې زده کول کېدای شي اوس موږ د موسیقۍ او سندرو استادان وینو، چې هر یوه خلوبښت اوینځه خلوبښت کلونه

زیار ایستلی، ترڅو د استادۍ پوړ ته رسېدلي دي هغه کسان، چې په سندر غاړي شوي څه په غزل کې او څه په نورو کلاسیکو او عصري سندرو کې، دوی موسیقي اوسندرې زده کول په مسلکي او علمي بڼه زده کړې دي په اسانه توگه دغو پوړونو ته نه دي رسېدلي. بیا هم خبره تکراروم، چې په توله کې د موسیقۍ او سندرو علمي او معیاري زده کول ستونزمن کار دی، خوکه زده کوونکي ورته ملا وتړي او لوړې او ژورې وگالي، نو زده ژاهمن یم، چې دوی به پرمختگ وکړای شي هر مسلک باید په نظري او عملي بڼه زده کړای شي ښاغلي منصور ((ولي زاد)) په موسیقۍ کې د خپلې مخینې اوفعالیت په اړاو څرگنده کړه کله چې زه د محمود طرزي په ښوونځي کې د شپږم ټولگي زده کوونکی وم کله چې له دغه ښوونځي فارغ شوم د وخت د موزیک ښوونځي په اووم ټولگي کې شامل شوم او تر دوولسم ټولگي پورې مې په یاد ښوونځي کې زده کړه وکړه او فارغ شوم ښاغلي ولي زاد ووېل د دې ترڅنگ، چې د گیتاراستادي کوم، د استاد محمد احسان ((عرفان)) ترلارښوونې لاندې له دوه کلونو راهیسې په کلاسیک ډول غزل هم زده کوم زه غواړم په دې برخه کې هم خان ورسوم، ترڅو وشم کولی، نورو زده کوونکو د غږولو ور زده کولو عملي او معیاري طریقه ورزده کړم

محبوب

د مېرمنو اقتصادي پیاوړتیا کورنی ژوند تضمینوي

کندوز والي دا څرگندونې په کندوز کې د مېرمنو د اقتصادي پیاوړتیا ملي پروگرام د پیل غونډې پرمهال وکړې، په دغه غونډه کې مسوولینو،مېرمنو،مشرانو، خوانانو او د رسنیو استازوگډون درلود

په پیلېرو خبرو کې په شمال ختیځ زون کې د مېرمنو د اقتصادي پیاوړتیا د ملي پروگرام مسوول ښاغلي عبدالوکیل احساس او د کلیو او پراختیا ریاست رییس د دغه پروگرام په اړه معلومات ورکړل او یاده یې کړه : چې د مېرمنو د اقتصادي ملاړ پروگرام تازه

په لړ کې د بې وزلو او مستحقو مېرمنو سره اقتصادي مرستې کېږي او هغوی ته سوداگریز مهارتونه وربښودل کېږي، څو وکولی شي په څپله خپل اقتصاد په پښو ودروي

دولایت رهبري د دغه پروگرام د پیل له امله د کندوز خلکو ته مبارکي ووېله او یاده یې کړه : خوښ یم چې نه دغه پروگرام کې د مېرمنو ونډه اتیا سلنه ده. د دغه پروگرام په تطبیق سره به ډېرې بې وزلو کورنیو دژوند په بڼه والي کې خورا مثبت

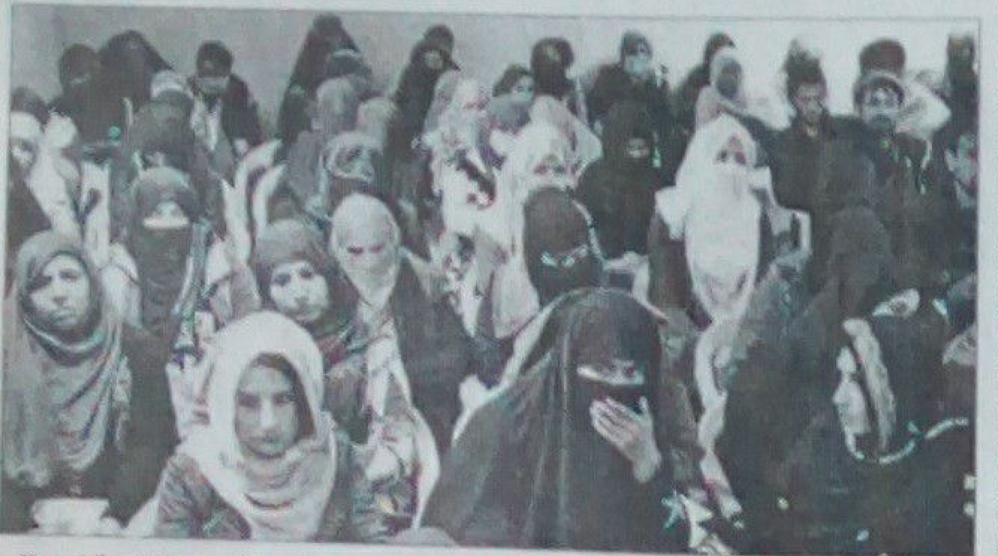

په تازه د هېواد په بوشمېر ولایتونو کې پیل شوی ،چې موخه یې د مېرمنو د اقتصادي پیاوړتیا او هغوی ته د سوداگریزو مهارتونو ښودل دي ،څو په دې سره د بې وزلو کورنیو اقتصاد پیاوړتیا ومومي

د دوی په خبره د مېرمنو اقتصادي پیاوړتیا پروگرام چې د کاله وخت لري په لومړي قدم کې به د کندوز په مرکز او علي اباد ولسوالیو کې پیل شي او وروسته به ټول کندوز ته وغځېږي، چې د کلیوالي شوراگانو له لارې چې اتیا سلنه ونډه به په کې د مېرمنو وي تطبیق شي.د دغه پروگرام

بدلون رامنځته شي د ټولو کلیوالي شوراگانو مو غوښتنه ده چې د دغې ارزښتمنې پروژې په ښه تطبیق کې همکاري وکړي او له دغه فرصت نه گټه پورته کړي.

دولایت رهبرۍ همداراز د برنامې له مسوولینو وغوښتل ، چې دپرگرام په پیلولو سره د نظارت او کنترول اصل ته جدي پاملرنه وکړي،څو د پروگرام په ختمېدو سره هره کورنۍ په پښو ولاړه ژوند ولري او اقتصادي بنسټونه یې تقویه شي.

وزارت امور زنان در راستای تامین حقوق زنان گام های مثبتی برداشته است

محترمه شهره بانو:

چالش ها وموانع زیادی فرا راه زنان افغان وجود دارد که حضورگسترده زنان را درجامعه بامشکل مواجه ساخته است ادارات زیادی در راستای تامین حقوق زنان فعالیت دارند که یکی از این جمله وزارت امور زنان است خبرنگار روزنامه

هېواد دراین ارتباط مصاحبه یی را بامحترمه شهره بانو ابراهیمی رییس امور حقوقی وزارت امور زنان انجام داده است که آنرا به خوانش میگیریم

پرسش: چه عوامل باعث عدم حضور گسترده زنان افغان در جامعه شده است؟

پاسخ: ناامنی، مشکلات اقتصادی و فرهنگی ازجمله مشکلات عمده ایست که در مقابل زنان افغان قرار گرفته است عدم دسترسی زنان درمناطق نا امن به عدالت و نهادهایی که درراستای حقوق خانم ها فعالیت دارند، نبود آگاهی زنان در مورد حقوق حقه شان وهمینطور آگاهی محدود پیرامون مسایل دینی درارتباط به جایگاه زن در اسلام میباشد.

پرسش: وزارت امورزنان چه فعالیت ها را در جهت پیشرفت زنان انجام داده است؟

پاسخ: وزارت امور زنان به منظور تامین حقوق زنان همواره تلاش نموده و جهت اعاده حقوق ایشان طرح های جدید اسناد تقنینی و حقوقی را وضع و اسناد تقنینی تبعیض آمیز را مورد بازنگری قرار داده است که قرار ذیل می باشد.

طرح قانون منع خشونت علیه زن، طرح مقرره مراکز حمایوی، طرح قانون سر

پرستی اطفال وطرح قانون خانواده طی مراحل قانونی قرار دارد همینطور طرح مقرره منع آزار و اذیت زنان بعد از تصویب قانون منع آزار و اذیت زنان و اطفال ملغی گردید

طرح ستراتیژی و پلان کاری ملی مبارزه با خشونت علیه زنان در کمیته جندر تایید گردید و در حال تطبیق است طرح و تصویب پالیسی دسترسی زنان به حق میراث و مالکیت، طرح مقرره میانجیگری در قضایای خانوادگی طی مراحل قانونی قرار دارد ودرضمن آن طرح مقرره منع تبعیض طی مراحل قانونی قرار دارد و بازنگری قانون منع شکنجه و ارسال پیشنهادات تعدیل به وزارت عدلیه بازنگری قانون مدنی بخش اسناد ملکیت و بازنگری نکاحنامه رسمی، ارسال پیشنهادات تعدیل به وزارت عدلیه و ستره محکمه بازنگری پالیسی بهبود دسترسی زنان و اطفال به عدالت در مراکز سلب آزادی و مراقبت های بعد از آزادی، بازنگری قانون رسانه های همگانی و ارسال پیشنهادات تعدیل به وزارت عدلیه انجام یافته است بازنگری قانون جرگه های اصلاحی در منازعات مدنی و پیشنهادات تعدیل به وزارت عدلیه و اداره امورو درپهلوی آن بازنگری مقرره تنظیم اجراات و فعالیت های وزارت امور زنان و ارسال طرح پیشنهادی تعدیل آن جهت طی مراحل به وزارت عدلیه صورت گرفته است

وی افزود: بازنگری کود جزای بخش آزار و اذیت زنان و اطفال و ارسال طرح پیشنهادی تعدیل آن به وزارت عدلیه ودرپهلوی آن هماهنگی جهت ایجاد کمیسیون های منع آزار و اذیت زنان و اطفال به ۵۵ ارگان و ۳۳ ولایت

وهمچنین نظارت از تمام ارگان ها به منظور ۲۵ نوامبر صورت گرفته است تصویب طرزالعمل کمیسیون منع آزار و اذیت زنان توسط کمیسیون عالی منع خشونت علیه زن، خط تلفونی رایگان ۶۷۶۷ به منظور ارایه مشوره های حقوقی رایگان برای زنان به همکاری مالی پروژه سارک

پرسش: چه پلان ها وتدابیر را در راستای تامین حقوق زنان رویدست دارید؟

پاسخ: کار روی بازنگری قانون منع خشونت علیه زن، کار روی طرح مقرره منع ازدواج ها

ارجاع قضایا به مراجع ذیربط، در رابطه به تعیین مساعدین حقوقی جهت پیشبرد دوسیه نبتی ایشان وهمینگونه اشتراک درکمیته ها، دادخواهی ها درارتباط به حمایت از خانم ها، ایجاد گروپ دادخواهی برای رسیدگی جدی وسریع به قضایای خشونت علیه زن، تدویرکنفرانس های مطبوعاتی جهت تقبیح نمودن خشونت علیه زن و نشراعلامیه های مطبوعاتی پیرامون خشونت علیه زن.

پرسش: چه مشکلات فرا راه فعالیت های

شما در راستای تامین حقوق زنان وجود دارد؟

پاسخ: عدم تطبیق قوانین نافذه کشور به طوریکسان

کم رنگ بودن حضور زنان درنهادهای عدلی وقضایی، به مجازات نرسانیدن مجرمین قضایای خشونت علیه زن، مراعات نکردن احکام شریعت وقوانین درخصوص حقوق زنان ومحدود نمودن فرصت های تحصیلی و شغلی که برای زنان فراهم میگردد توسط افراد جامعه

پرسش علت عدم رعایت حقوق زنان چیست؟

پاسخ بیسوادی وکم سوادی در تمام نقاط کشور، حاکمیت عرف و عنعنات نا پسند، عدم آگاهی از احکام شرعی و قانونی در مورد حقوق زنان، عدم تطبیق قوانین به شکل یکسان بالای همه و درپهلوی آن موجودیت مرد سالاری، حاکم بودن عرف وعنعنات نابسند درارابطه به زنان درجامعه و موجودیت ناامنی دربعضی ازولایات کشور

پائین بودن سطح علمی و فرهنگی افرادجامعه،

دیدگاه تحقیرآمیز افراد جامعه نسبت به زنان ونبود حاکمیت قانونی یکسان وموجودیت مرد سالاری

پرسش: برای بیرون شدن زنان ازمشکلات راه حل مناسب چیست؟

پاسخ: زنان باید درراستای بدست آوردن حقوق حقه خود مبارزه نمایند

زمینه سازی برای بلند بردن سطح تحصیل وکار توسط زنان برای زنان، تشویق وترغیب زنان برای حضورآنان در ارگانهای عدلی وقضای وهمینطور افزایش فراهم سازی برای نقش زنان درهمه عرصه ها به خصوص درعرصه های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی و آگاهی زنان در رابطه به حقوق شان که هم در شریعت وهم در قانون ذکر گردیده است بسیار مهم می باشد

نفیسه ((یعقوبي))

ولې باید مطالعه وکړو؟

حمیدالله همت

د اچې موږ دمعلوماتو په پېرکې Information age : کې اوسېږو ، نو د اکثرو پر مختللو هېوادونو او بریالیو وگړو د بریا راز همدا لوستل دي، چې اوس یې خینې دبېلگې په توگه رااخلو

هېوادونه

۱- امریکا

امریکا چې د اقتصاد په نړۍ کې لومړی خای لري په ۱۸۹۵ کال کې له اقتصادي رکود سره مخ شوه چې د اورسیون سویټ ماردن په نوم یو کس خپل یو هوټل هم په کې له لاسه ورکړ، نو همدغه کس چې هوټل یې له لاسه ورکړی و، وغوښتل داسې یو کتاب ولیکي چې خلک له ستونزو سره مقابلې ته راوبولي دی لاړ یو اطاق یې ونیوه او شپه او ورځ یې په خپل کتاب pushing to the front چې ۸۰۰ مخه یې لرل کار وکړ او په یوه کال کې بشپړ شو کله چې کتاب خلاص شو، نو دی د تفریح په موخه مابام مهال بېرون ووت، خو کله چې بیا خپل اطاق ته راغی، نو اطاق یې اور اخیستی و او ټول کتاب سوی و دی مایوس نه شو او بیا یې یو کال شپه او ورځ کار وکړ تر څو بیا هغه کتاب بشپړ شو دغه کتاب له چاپېدو وروسته دهغه وخت د نوابغو پر ذهن ژوره اغېزه وکړه چې په هغې ډله کې هنري فورډ، توماس اډیسون او ناپلیون هیل هم شامل و او د ډېرو پوهانو په آند همدغه کتاب pushing to front امریکا شغمي

نو څکه خو د همدې څای زده کوونکي هره ورځ ۴۸ کیلومتره مزل کوي ترڅو ښوونځي ته ولاړشي او په لاره کې دوی ته داسې غرونه مخ ته ورځي چې له دوی سره لس متره رسۍ وي او دهغو په واسطه پورته خېږي خو سره له دومره ستونزو هم دوی خپل تعلیم ته ادمه ورکوي او دامثل د هغسان د خلکو دی چې هیڅ غر نشي کولی موږ له ښوونځي څخه راوگرځوي

وگړي اوس به د هغو وگړو ژوند ته راشو چې همدې مطالعې یې ژوند ور ژغورلی دی

۱_ برترند راسل دی دانگلستان له هېواد څخه دی، د ژوند په لومړیو کلونو کې یې ډېرې ستونزې لرلې او تل به یې د خانوژنې په اړه فکر کاوه ،خو په ناڅاپي ډول یې له مطالعې سره مینه پیدا شوه، ژوند یې بدل شو

کړه که څه هم په پیل کې له ډېرو ستونزو سره مخ شوه، خو په هیڅ ډول تسلیم نه شوه او خپل تعلیم ته یې په هرحال کې ادامه ورکړه چې بالاخره هغه بې رنگه راوړ او دنړۍ په لسو غوره مېرمنو کې حساب شوه اوس تاسې وواياست چې هیلین کیلر سره له دومره ستونزو ولې بریالۍ شوه؟

۲ ماکسیم گورکي گورکي په روسي ژبه کې تریخ سړي نه وایي او ماکسیم دا لقب پخپله خان ته غوره کړی و چې ده په ژوند کې ډېرې ستونزې تجربه کړې او تل به یې دخانوژنې په اړه فکرکاوه یوخل خو یې د خان وژنې کوښښ هم وکړ،خو بریالی نه شو بالاخره گورکي له معالعې سره مینه پیدا شوه او دیوه خوښ او بریالی ژوند په لور یې گام واخیست چې اوس د

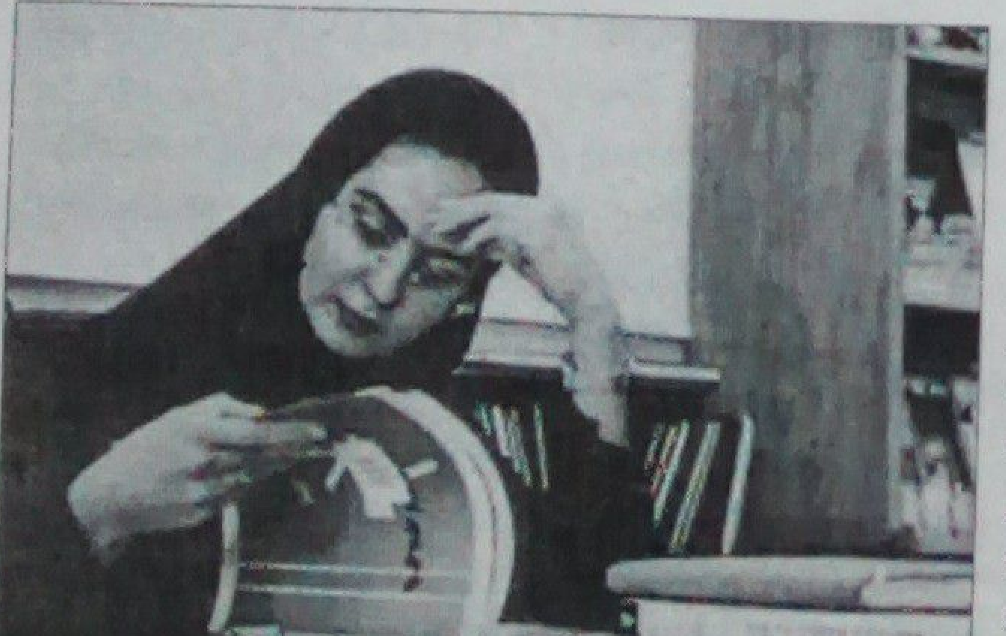

بېرې ته داخله کړه، نو داچې امریکا دومره پرمختللی هېواد دی یو له ډېرو عمده علتونو څخه یې همداکتاب او مطالعه ده

۲- چین هغه هېواد چې په نړۍ کې له امریکا څخه وروسته په ډېر به اقتصادي حالت کې خای لري، همدغه چین دی که د دغه هېواد دبریا رازونه راوپلټو، نو په دې کیسه کې یې موندلی شو هیسان د چین یوه داسې غرنۍ سیمه ده چې هلته دخلکو د تحصیل لپاره دولت هیڅ ډول امکانات ندي برابر کړي

او د یوه خوښ سړي په څېره کې راڅرگند شو ده ۹۸ کاله عمر وکړ ده ۱۰۷۳۱۰۰۰۰ کلمې ولیکلې او یو له هغو علماوو څخه شمېرل کېږي چې ډېرې لیکنې لري اوس خو به پوه شوي یاست چې داسل مطالعې وژغوره؟

۳_ هیلین کیلر په خوانه گونگه، په غوږ ونو کڼه او په سترگو ړانده وه، خو داچې غوښتل یې نوم یې دتل لپاره باید په نړۍ کې پاتې شي، نو دمطالعې لاره یې غوره

ادیبانو د اتل لقب لري، نو اوس وپلی شو چې، دنړۍ د ډېرو پیاوړو هېوادونو دبریا نه ډېرو مهمو رازونو یو همدا مطالعه ده او له یې خوا په نړۍ کې د ډېرو بریالیو وگړو لکه د ادیبانو اتل، د ډېرو کتابونو دلیکوال او په نړۍ کې دغوره مېرمنې د بریا او په ژوند علت مطالعه او زده کړې بللی شو، نو د ورځې ډېرش دقیقې منظمه مطالعه ستاسې ژوند له معجزې راو ړلی شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپورت نړۍ

تنظیم او چمتو کوونکی: صفي الله ملیار

اصغر افغان: د نړیوال جام د خوبونو تعبیر رښتیا کوو

د افغانستان ملي لوبډلې پخوانی لوبډلمشر اصغر افغان په مرکه کې ویلي، چې یوازې په نړیوال جام کې گډون نه یوازې ومومي او نه نړیوالو نکره لوبډلو سره ولوبېږو، خو اوس یوازې د گډون لپاره نه، بلکې د سیالیو د گټلو لپاره ځو، مهال مو ۲۴ لوبغاړي په چمتووالي بوخت دي، له دې څخه به غوره لوبغاړي نړیوال جام ته او د سکاټلېنډ لوبډلې پر وړاندې دوه یو ورځنۍ سیالۍ لري. د اصغر افغان پر وینا چې په هره لوبه کې به هدف بریا وي، که څه هم د شل اوریزو سیالیو د افغانستان د خوښې فارمټ دی، خو اوسمهال د ملي لوبډلې ټول زورونکي پر لوبغاړو یو ورځنیو سیالیو ته په چمتووالي تمرکز کوي او د تمرینونو په وروستي اوونۍ کې به د شل اوریزو سیالیو لپاره چمتووالی نیسي. د یادونې وړ ده، چې افغان لوبډله له نړیوال جام وړاندې د پاکستان او انگلستان لوبډلو سره دوه تمریناتي سیالۍ لري. دا ډول په ۲۰۲۰م کال نړیوال جام کې مستقیماً شامله شوي او په ب گروپ کې ځای لري.

خوبونو پورې منحصر نه دي، بلکې د دغه خوبونو تعبیرولو وخت راغلی. د کرېکټ نړیوالې شورا سره په تازه شوې مرکه کې اصغر افغان ویلي، چې پخوا به یوازې په نړیوال جام کې گډون ته خوشحالېدو، نړیوالو لوبغالو کې مو یوازې په خپلې ملي ترانې اورېدو بسنه کوله، د نړیوال جام گټل زانه یو خوب و، خو اوس وخت رارسېدلی دغه خوب په رښتیا بدل کړو. اصغر افغان په یاده مرکه کې زیاته کړې، پخوا به مو غوښتل لوبډله مو نړیوال جام ته لاره افغانستان لوبډلې په ۲۰۱۵م میلادي کال نړیوال جام کې خپله لومړۍ سیالۍ سکاټلېنډ لوبډلې ته په ماتې ورکولو ثبت کړې وه. په تېر ۲۰۱۸م کال آسیا جام کې سریلانکا او بنگله دېش ته په ماتې، پاکستان او هند سره زړه بوگنوونکې سیالیو دا ثابته کړه، چې افغان لوبډله د هرې لوبډلې لپاره گواښ ثابتېدای شي. لوبډلمشر اصغر افغان د نړیوال جام چمتووالي په اړه وویل، چې مونږ نړیوال جام ته غوراوې سیالیو راهیسې اصلي هدف گرځولی، دا خوسوو، افغانستان لوبډله له نړیوال جام څخه وړاندې د ایرلېنډ پر وړاندې د شل اوریزو، یو ورځنیو او ټیسټ سیالیو سیریز

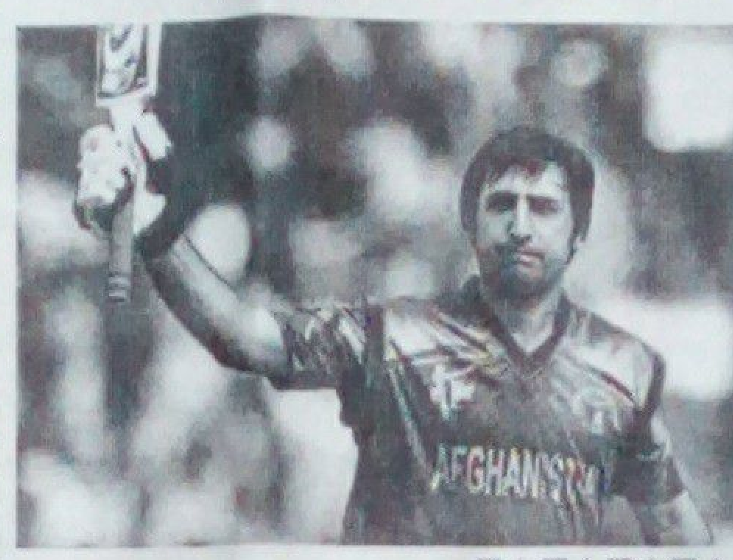

کرېکټ: افغانستان له پاکستان سره تمریناتي لوبه کوي

د کرېکټ نړیوالې شورا له خوا د راتلونکي ۲۰۱۹م کال نړیوال جام تمریناتي سیالیو مهالوېش په داگه شو، چې په لومړۍ سیالۍ کې به افغانستان لوبډله د پاکستان لوبډلې پر وړاندې سیالي کوي. دغه تمریناتي یا وارم اپ سیالیو کې به هره لوبډله دوه لوبې کوي، چې د مې په ۲۴مه نېټه به پیل شي او به ۲۸مه نېټه پای ته ورسېږي. افغانستان لوبډله به لومړی د پاکستان لوبډلې پر وړاندې په ۲۴مه نېټه او بیا د انگلستان لوبډلې پر وړاندې په ۲۷مه نېټه دوه سیالۍ وکړي. د یو ورځنیو سیالیو نړیوال جام د مې په ۳۰مه په انگلستان کې پیلېږي، په یاد جام کې به د ۱۹۹۲م کال سیالیو نظام تکرارېږي، چې هره لوبډله به د بلې پر وړاندې یوه یوه سیالي کوي او په پای کې به څلور غوره لوبډلې نیمه پایلوبو ته لاره مومي. د نړیوال جام لومړۍ سیالي به د انگلستان او سوېلي افریقا ترمنځ وشي، چې افغانستان به خپل پیل د جون میاشتې په لومړۍ د جون میاشتې په ۲۹مه نېټه ترسره کوي. د ۲۰۱۹م کرېکټ نړیوال جام کې ټولې لس لوبډلې گډون کوي، چې وېسټ انډیز او افغانستان د غوراوي سیالیو له لارې خو نورو لوبډلو مستقیم

استرالیا لوبډلې پر وړاندې وکړي. دوېمه سیالي د سریلانکا پر وړاندې په ۴مه او د پاکستان پر وړاندې سیالي به د لاره موندلې ده، د دې سیالیو پایلوبه به د جولای میاشتې په ۱۴مه په لارډز لوبغالي کې وشي.

قیس احمد د استرالیا په بیگ باش لیگ کې اخیستل شوی

د افغانستان ملي لوبډلې ځوان لیگ سپنر لوبغاړی قیس احمد په بیگ باش لیگ کې د هوبارټ هوریکنز لوبډلې له خوا واخیستل شو. د فبروري په لومړۍ ته لاره موندلې وه، نوموړي په دغو سیالیو کې ۱۴ ویکټې اخیستې وې. قیس احمد به خپله لومړۍ سیالي په بیگ باش لیگ کې د محمد نبي پر ځای ولوبوي. د هوبارټ هوریکنز لوبډلې مېنجر قیس احمد سره په دغه تړون خوښي ښودلې او زیاته کړې یې ده،

په بیگ باش لیگ کې د هوبارټ هوریکنز لوبډلې ملي، چې د افغانستان سوکه توپ اچوونکی سره یې د روان بیگ باش لیگ اتم پړاو تر پایه تړون لاسلیک کړی. قیس احمد چې اوس په بنگله دېش غوره لیگ کې د راجشاهي کینگز لوبډلې ته خوا لوبېږي به تردې کې استرالیا ته سفر وکړي او د خپلې لوبډلې سره یو ځای شي، چې په راتلونکې سیالۍ کې گډون وکړي. نوموړي په بي پي ایل لیگ کې په شپږو سیالیو کې ۶ ویکټې اخیستې دي. ۱۸ کلن قیس احمد د ۲۰۱۸م کال ۱۹ کلنو نړیوال جام سیالیو کې په زړه پورې توپ اچونه ښنداري ته وړاندې کړې وه، چې په مرسته یې افغان لوبډلې نیمه پایلوبې لوبډلې «ملبورن رنگیډز» پر وړاندې د فبرورۍ میاشتې په ۷مه ترسره کړي، د نوموړي لوبډله په یاد لیگ کې تر ټولو وړاندې په لومړي نمبر ده او نیمه پایلوبې ته یې هم لاره موندلې ده. لیگ سپنر به لوبډله کې د چې د نوموړي په راتلونکي زمونږ د توپ اچونې برخه نوره هم پیاوړې شي. د یادونې وړ ده، چې د محمد نبي، راشد خان او مجیب الرحمن څخه وروسته قیس احمد څلورم افغان لوبغاړی شو چې په یادو سیالیو کې گډون کوي

مجیب د بیگ باش لیگ سیالۍ په ځانگړې بریا پای ته ورسولې

سوکه او نکره توپ اچوونکي مجیب الرحمن خدران د استرالیا غوره لیگ «بیگ باش» سیالۍ په ځانگړې بریا او د غوره فبرورۍ په لومړۍ وکړه، چې په کې یې د یاد لیگ خپله غوره توپ اچونه وکړه. مجیب د توپ اچونې پرمهال په ځانگړې چې له مخې یې غوره توپ اچونه وه. دا ټول د مجیب اکانومي رېټ چې «۴.۲» پر اوور و تر دې دمه پنځم غوره اکانومي ده شي موندلای. دا مهال د نوموړي لوبډله «برسبین هیټ» په جدول کې په ۹ پوائنټونو ترلو سره په اووم نمبر ده نه ده پرته. محمد نبي چې لوبډلې یې نیمه پایلوبې ته لاره موندلې او راشد خان چې لوبډله د کوبونو په درشل کې ده. یادې سیالۍ روانې سالې د یادونې وړ ده چې مجیب الرحمن به لومړي افغانستان ته د ناروغانو لرلو له کبله راستنېږي او له هغې وروسته به په هند کې د ملي لوبډلې سره په تمریناتو کې گډون کوي، چې د ایرلېنډ پر وړاندې سیالۍ او نړیوال جام ته چمتووالی شروع کړي.

لوبغاړي په حیث پای ته ورسولې. مجیب الرحمن چې ډېر ژر به افغانستان ته په کورنۍ کې د ناروغانو لرلو له کبله راستون شي، په بیگ باش لیگ کې د برسبین هیټ لوبډلې په گډه ۱۲ سیالۍ وکړې، چې په یادو سیالیو کې دوه څل د لوبې غوره لوبغاړی هم وټاکل شو. وروستی لوبه په یاد لیگ کې مجیب الرحمن د بهارتونو شهرت خپل کړی دی. مجیب خدران په وروستي سیالۍ کې ۴ اوورونه وکړل، یوازې ۱۶ منډې یې ورکړې او ۳ مهم لوبغاړي یې وسوځول چې لوبډلې ته یې گټه ورکړه او په پای کې د لوبې غوره لوبغاړی هم وټاکل شو. مجیب الرحمن په ۱۲ سیالیو کې په ۲۲.۲۳ غوره اوسط «۱۲» ویکټې ترلاسه کړې. رېټ ډېدا ډول مجیب الرحمن د بیگ باش لیگ په لومړۍ سیالۍ کې د راشد خان لوبډلې پر وړاندې غوره توپوهنه هم کړې وه چې د مېلبرن او د خپلې لوبډلې روزونکو د پام وړ گرځېدلی و. د مجیب لوبډله د «سویر فون» څخه وړاندې دوه سیالۍ لري، خو داسې برېښي چې لوبډله یې نیمه پایلوبې ته لاره

قطر د آسیا د فوټبال اتل شو

د قطر د ټیم لوبغاړي علي المویز د دې ټورنمنټ تر ټولو غوره لوبغاړي لوبغاړي ځانگړی کپ ورکړ د لوبې لومړۍ نیمايي ۲-۰ په مقابل کې پای

شو او د فوټبال د نړیوال فدراسیون رئیس گیاني انفنټینو ورته د غوره ته ورسېده، خو جاپانیانو په دوهمه نیمايي کې د لوبې په ۶۹ دقیقه کې گول وواهه د دې سیالۍ نتیجه هغه وخت څرگنده شوه، چې د قطر ټیم د لوبې په وروستیو شېبو کې په ۸۳ دقیقه کې یو پینالټي ترلاسه او د دریم ځل لپاره یې د قطر د گول دروازه پرانیستله. قطر د دې جام په نیمه فاینل لوبه کې جنوبي کوریا ته ماتې ورکړې وه او جاپان د ایران ټیم څلور د صفر په مقابل لوبه گټلې وه او په دې توگه وروستۍ لوبه د قطر او جاپان د ټیمونو ترمنځ وشوه. جاپان چې تر اوسه څلور ځلې د آسیا جام گټلی، په داسې حال کې چې قطر همځکله د دې جام وروستي پړاو ته هم لاره نه وه موندلې.

د قطر د فوټبال ټیم د آسیايي هیوادونو د جام اتلولي درې د یو په مقابل کې د جاپان ملي لوبډلې ته په ماتې ورکولو وگټله. دا لومړی ځل دی، چې قطر د آسیا قهرمان کېږي. د آسیا جام پایلوبه د تېرې جمعې په ورځ د عربي متحده اماراتو په ابوظبۍ کې وشوه قطر د لومړي ځل لپاره د آسیا د فوټبال د جام وروستي پړاو ته مخه کړې وه او په وروستۍ لوبه کې یې جاپان ته درې د یو گول په مقابل کې ماته ورکړه. جاپان څلور ځلې د آسیا د ملتونو جام گټلی.

د قطر د ټیم گولونه د لوبې په ۱۲، ۲۷ او ۸۳ دقیقو کې په ترتیب سره علي، عبدالعزیز حاتم او اکرم عفیف ووهل.

((یک)) تلویزون د افغانستان او ایرلېنډ سیالۍ خپروي

د «یک» تلویزون اداري وېنا، چې یاده رسنۍ به د افغان او ایرلېنډ کرېکټ ملي لوبډلو ټولې سیالۍ په قانوني او ژوندۍ بڼه خپروي. د افغانستان او ایرلېنډ لوبډلو ترمنځ د سیالیو راتلونکې لړۍ به افغانستان کې له «یک» تلویزیون په ژوندۍ بڼه خپرېږي؛ دغه لوبې د هند په دهرادون ښار کې د روانې فبرورۍ میاشتې له ۲۱مې د مارچ میاشتې تر ۱۹مې نېټې کېږي، چې په کې درې نړیوالې شل اوریزې، پنځه یو ورځنۍ او یوه ټیسټ لوبه شاملې دي. د سوېلي افریقا او پاکستان لوبډلو ترمنځ په

سوېلي افریقا له پاکستان څخه د شل اوریزو لوبو سیریز هم وگاټه

دوېمه شل اوریزه سیالۍ کې سوېلي افریقا لوبډلې پاکستان ته له زړه بوگنوونکي لوبې وروسته د ۱۱ منډو په توپیر ماتې ورکړه. په یاده سیالۍ کې د پاکستان لوبډلې وروستي توپ وهونکو د بابر اعظم جنگي ۹۰ منډې په سیند لاهو کړې او په اخره کې یې بې بسې وښودله، چې سیریز یې په ۲-۰ وبایله. پاکستان لوبډلې له دې وړاندې د ټیسټ او یو ورځنیو سیالیو سیریز کې هم ماتې خوړلې ده. پاکستان او سوېلي افریقا لوبډلو ترمنځ د درې شل اوریزو سیالیو دوېمه لوبه کې چې پاکستان وکټله، خو سوېلي افریقا ته یې د ټوټوبېلو بلنه ورکړه. د ډېویډ میلر ۴۵ او وین ډر ډسن ۴۵ منډو پاکستان ته د ۱۸۹ منډو هدف وټاکه. د پاکستان له خوا عثمان شینواري په وروستي اوور کې ۲۹ او په ټولو ۴ اوورونو کې ۶۲ منډې ورکړې. بل خوا حسن علي په ۴ اوورونو کې ۴۸ منډې ورکړې. نوې دواړه هیڅ کومه ویکټه هم ترلاسه نه کړه. په ځواب کې بابر اعظم برق رفتار پیل وکړ، چې د ټاکلي هدف په ښېرولو کې یې خورا غوره اغېزمنه لوبه وکړه. خو وروسته پاکستان پرله پسې لوبغاړي له لاسه ورکړل او په وروستي اوور کې یې ۱۵ منډې پوره نه شوې کړای. په دې سره د پاکستان هغه ریکارډ چې په شل اوریزو سیالیو کې یې پرله پسې یوولس سیریزونه گټلي هم مات کړ. په یاد سیریز کې دا توپیر ځل دی، چې بریا ته له نږدې کېدو وروسته پاکستان سیالي بایللې. د یادونې وړ ده، چې پاکستان لوبډلې په لومړۍ سیالۍ کې د ۶ منډو په توپیر ماتې خوړلې وه. په نوره لوبه کې ډېویډ میلر په غوره ډگر ساتنه او په دې لوبه کې په څلورو منډو جوړولو د غوره لوبغاړي جایزه خپله کړه.

ښځو ته د خپلو حقونو د ساتنې او دفاع لپاره پوهاوی اړین دی

د هیواد په بېلا بېلو ولایتونو کې د ورځې په تېرېدو سره د رسنیو له لارې د ښځو او نجونو پر وړاندې د تاوتریخوالي د پېښو په برخه کې زړه بوږنوونکي رپوټونه خپرېږي که څه هم په دولتي ادارو کې د ښځو د حقونو د خوندي ساتلو لپاره د جندر آمریتونه جوړ شوي خو له دولتي ادارو څخه د باندې د ښځو پر وړاندې په لوړه کچه تاوتریخوالی لیدل کېږي. د افغانستان د علومو اکاډمۍ غړې او محققې ته بوماندې لیمه ((خیال)) د هیواد ورځپاڼې د خبریال د دې پوښتنې په ځواب کې، چې د هیواد شرایطو او وضعې ته په کتو سره د ښځو پر وړاندې تاوتریخوالی څنګه دی؟ داسې ووېل په افغانستان کې ښځې یوه مظلومه او محکومه طبقه ده مظلومیت او محکومیت ولې له پخوا راهیسې تراوسه زموږ په ټولنه کې شتون لري؟ یوه ښځه، چې په ټولنه کې ژوند کوي ځان یې د بوي مظلومې ښځې په توګه مني دی محکومیت له څه نه سرچینه اخلي؟ که چېرې یوه ښځه له خپلو حقونو، چې لوی خدای (ج) ورکړي خبره نه وي، د تل لپاره به تر ظلم او محکومیت لاندې ژوند پرمخ بیایي له هر څه نه د مخه هغه حقونه، چې په اسلام کې ښځو ته ورکړل شوي، پرهغو باید پوه وي. دا چې ښځې په ټولنه او کورنۍ کې ژوند کوي پرخپلو حقونو باندې باید پوه وي ښځې، چې په یوه کورنۍ کې ژوندکوي پرمیندو، پلرونو او وروڼو څه حقونه لري او همداسې دوی پرخپله لور څه حقونه لري کله، چې ښځې د خپلو حقونو په اړه مطالعه او زده کړه ونه لري او سربېره پردې هغه فضیلتونه، چې لوی خدای (ج) هغوی ته ورکړي پرې پوه نه وي او یا ځان ترې خبر نه کړي، تل به ترفشار او محکومیت لاندې وي زموږ په ټولنه کې، چې د بوي ښځې یا نجلۍ ژوند وڅېړو او وبې ارزوو، چې دوی څنګه زده کړه او تحصیل کوي او یا داچې بوې اداري ته دکار کولو لپاره دروميي روانه ده، چې ډېرې ستونزې به وګالي د افغانستان په دودېزه ټولنه کې، چې کله یوه نجلۍ زده کړه کوي ورته له منفي اړخه کتل کېږي او آن د هغې کورنۍ ته په بد نظر نه کتل کېږي هغه نجونې یا ښځې چې وغواړي په یوه اداره کې د کارکولو

آغلی لیمه ((خیال))

غوښتنه وکړي، چې خپلې معنوي پانګې نورو ته ور ولېږدوي، دوی له ډېرو خنډونو او ستونزو سره مخ کېږي د ښځو پر وړاندې تاوتریخوالی نه یوازې د ناپوهو وګړو له خوا ترسره کېږي، بلکې د هیواد د تحصیل لرونکو او په اصطلاح د پوه او تجربه لرونکو کسانو له خوا هم ترسره کېږي. آغلې خیال د دې پوښتنې په ځواب کې، چې د ښځو او نجونو د حقونو د خوندي کولو لپاره څه باید ترسره شي؟ څرګنده کړه یوه مقوله ده، چې وايي حق ځانته نه ورکول کېږي حق اخیستل کېږي په لومړي پړاو کې ښځې او نجونې له خپلو حقونو څخه باخبرې وي، له ټولنیز او اسلامي پلوه په مطالعه او ارزونه باندې پیل وکړي همداسې هغه کتابونه، چې د ښځو د حقونو د پوهاوي په برخه کې د بېلابېلو لیکوالانو له خوا لیکل شوي، هغو ته باید جدي پاملرنه وکړي، څو دوی وتوانېږي په ټولنه کې خپل حقونه ترلاسه کړای شي د حقونو ترلاسه کول پرته له مطالعې، زده کړې او خبرتیا نه شي ترلاسه کېدای د هیواد په لرې پرتو سیمو کې، چې د خلکو ترمنځ تاوتریخوالی را منځ ته کېږي د بوي ښځې یا نجلۍ په قرباني کولو سره، چې مور او تاسې ورته بدل وایو، جګړه او تاوتریخوالی پای مومي په بدو کې ورکړل شوې نجلۍ ته د ټولنې د بوي غړې په توګه حق نه دی ورکړل شوی دا د ټولنې بوه اضافي غړې شمېرل کېږي، چې بوازې په بدو کې د ورکولو په توګه ترې ګټه اخیستل کېږي په هر حال په ډېره خواشینۍ سره باید ووېل شي چې په بدو کې ورکړل شوې ښځه یا نجلۍ له خپلو حقونو څخه بې برخې او د پردیو په مقابل کې په بدو کې د ورکولو هر ډول ستونزې منې دا نجونې په دې اند دي، چې د پیدایښت له ورځې زما ژوند او برخلیک همداسې طرحه شوی دی د نجونو او ښځو د حقونو د ترلاسه کولو لپاره بوازینۍ لاره زده کړه، تحصیل، پوهه او مطالعه کول دي له هرڅه د مخه ښځه او نجلۍ باید له خپلو حقونو پوه او باخبره وي او د دوی پر منځ کې د پوهاوي بهیر نسل پرنسل باید دوامداره وسائل شي ترڅو له خپلو حقه حقونو څخه په کلکه دفاع وکړای شي کله، چې یوه ښځه پرخپل حق پوه وي د خپلو ماشومانو پرحقونو باندې هم پوه وي کله، چې بې اولادونه یا ماشومان غوټېږي او دوونه کوي یا هغوی هم د خپلو ماشومانو پرحقونو باندې پوه وي او دا لړۍ د تل لپاره دوام مومي آغلې لیمې ((خیال)) د دې پوښتنې په ځواب کې، چې حکومت د ښځو او نجونو د حقونو د خوندي کولو لپاره نورې کومې چارې باید ترسره کړي؟ ډاګېره کړه دا، چې ښځې او نجونې خپل حقونه ترلاسه کړي په لومړي ګام کې لکه مخکې مې، چې ووېل دا کار له کورنۍ څخه پیلېږي کورنۍ دنده لري، چې د خپلو نارینه اولادونو ترڅنګ خپلو لوڼو ته هم د زده کړې او تحصیل حق ورکړي او د هغوی ترمنځ توپیر ونه کړي نجونې د زور او فشار له لارې ودونو ته اړ نه کړل شي دولت د ښځو د حقونو د ترلاسه کولو لپاره هلې ځلې کوي او کله، چې د ښځو نړیواله ورځ را ورسېږي د غونډو په جوړولو لاس پورې کوي، ښځې په دغو غونډو کې ګډون کوي، خو بیا هم ګورو چې د ښځو د حقونو په ورکولو او اخیستلو کې کمزورتیا لیدل کېږي له هرڅه د مخه د هلکانو او نجونو حقونه باید برابر کړای شي، نجونې پرته له توپیر څخه باید ښوونځي، پوهنتون او د نورو لوړو زده کړو لپاره بهرنیو هیوادونو ته پرېښودل شي د دې ترڅنګ نجونې باید په خپله خوښه او د خپلې منګورې برابر ځان ته د ژوند ملګری ولټوي او له هغه سره واده وکړي او په ټولنه کې دې له نارینه و سره اوږه په اوږه کار وکړي او سربېره پردې نارینه هم دنده لري، چې ښځینه طبقې ته په خپل فطرت کې ومني او ورته درناوی وکړي

دې زیاته کړه: د ولسمشرۍ کاندیدانو ته، چې ګورو ټول یې نارینه دي، ښځې د ګوتو په شمېر دي پخوا هم په ټاکنو کې دغه بهیر ترسره شوی دی، د ښځو ونډه په دغو ټاکنو کې ډېره کمزورې وه په ټاکنو کې ښځو ته دا ویل کېږي تاسې دکاندیدېدو حق لرئ، خو په عمل کې دا کار ډېر کمزوری دی دولت دنده لري، چې په هیواد کې د امنیت او ثبات د خوندي ساتلو ترڅنګ د ښځو او نجونو امنیت ته هم ډېره پاملرنه واړوي او د زده کړې او تحصیل زمینه ورته په لوړه کچه برابره کړي که څه هم، ښځې په ادارو کې دندې ترسره کوي، خو د دوی د پرمختګ پر وړاندې لوی لوی خنډونه شتون لري او دوی هم خپل کارونه دوام ورکوي په هرحال د راولاړو خنډونو او ستونزو پر وړاندې بیا هم سرټمبه درېدلې او هر ډول ستونزې تر شا پرېږدي او په بریالیتوب خپل ورځني کارونه پرمخ وړي. **محبوب ـ هیواد**

«په بېلابېلو ولایتونو کې د ۲۷۰۰ ښوونځیو د جوړولو کار پیل شوی»

د پوهنې وزارت وايي د ولسمشر غني د حکم له مخې یې په هیواد کې د ۲۷۰۰ ښوونځیو د جوړېدو کار پیل کړی دی. د دغه وزارت ویاندې نوریه نزهت وايي د پوهنې وزارت د ولسمشر غني له خوا د شپږ زره ښوونځیو د ځمکې پر بنسټ د ۲۷۰۰ ښوونځیو کارونه په ۱۳۹۷ کال کې پیل کړي دي. دا وايي ((دا جوړولو لپاره د یوه واضح میکانیزم د جوړولو په ټینګار سره ووېل په نوي کال کې د ښوونځیو د زانګ لر وهلو بهدد ودانیو د جوړولو په برخه کې لازم پرمختګ رامنځته شي. ولسمشر غني پر والیانو، ولسوالانو او امنیه قوماندانانو هم غږ وکړ، چې له دې برخې سره پر وخت ودانیو ترمنځ د کارونو د پرمختګ او چټکتیا لپاره همغږي ډېره زیاته شوې. د ولسمشر د حکم له مخې، یو پلاوی په همغږي سره د کار پر مخ بېولو لپاره جوړ شوی ده. د کلیو او پراختیا وزارت د معلوماتو له مخې، د پوهنې وزارت د ښوونځیو د جوړولو ځای او لیست دغه

پروګرام عملاً پیل او موږ اوس د ۲۷۰۰ ښوونځیو د جوړولو چارې پیل کړې او نور ښوونځي به په راتلونکي کال کې جوړ شي)) آغلې نزهت وايي د دغه پروګرام لپاره ۱۷۵ میلیونه ډالر په پام کې نیول شوي، چې د نړیوال بانک او د پوهنې وزارت د ملاتړو بنسټونو له خوا ورکول کېږي. دا په داسې حال کې ده چې ولسمشر محمد اشرف غني روانه اونۍ د ښوونځیو د مځکو لپاره د پلان ترتیب یوې غونډې ته، چې په ارګ کې جوړه شوې وه، د ښوونځیو د جوړولو په برخه کې پر چټک پرمختګ ټینګار وکړ ولسمشر غني د شپږ زره ښوونځیو د همکاري وکړي. ولسمشر محمد اشرف غني په ۱۳۹۷ کال کې د نوي ښوونیز کال له پیل سره ژمنه وکړه، چې د دوو کلونو په موده کې به شپږ زره ښوونځي جوړ شي، چې له دې کار سره به په هیواد کې د ښوونځیو د کمښت ستونزه حل شي. له دې سره د کلیو او پراختیا وزارت چارواکي د پوهنې له وزارت سره په ګډه همغږي، او همکاري، ښوونځیو ته د ودانیو جوړولو په برخه کې د پرمختګ خبر ورکوي. د یاد وزارت سلاکار محمد جیلاني په دې اړه وايي: ((کارونه په ډېر ښه شان سره پر مخ روان دي او اوس د نېر په پرتله د دواړو وزارت ته سپارل او له هغې وروسته یې د جوړولو اقدام کېږي. دا ګام داسې وخت اخیستل شوی، چې د افغانستان د بېلابېلو ولایتونو د شکایتونو پر بنسټ، ډېرې سیمې ښوونځي نه لري او زده کوونکي یې یا په سره هوا او یا کله له سوځنده لمر لاندې په درس بوخت وي. له دې سره د پوهنې وزارت پخواني مرستیال صدیق پتمن د ښوونځیو لپاره د ودانیو جوړول د زده کوونکو او ښوونکو د ستونزو د حل لپاره یو مهم ګام ګڼي او وايي، چې له جوړولو وروسته یې باید خلک په ساتلو کې مهم رول ادا کړي. **یوسف خدران**

مسکو د افغان حکومت، د وسله والو او سیاسي

خواشیني څرګنده کړې او ویلي یې دي ((دوی حاضر دي چې اصولو ته شا کړي او د دې لپاره چې له واکه لرې شوي د ورانیو د اصولو لور ته یې مخه کړې ده.)) اجرائیه رییس عبدالله عبدالله وړمه ورځ (دوشنبه) ووېل چې طالبان له خپل امارت پرته بل څه نه مني او نه یې په تاریخ کې کوم بدلون راغلی ده زیاته کړه ((خو له دې سره سره ځینې سیاسیون فکر کوي چې د حکومت د تخریب لپاره هر څه جایز دي په کار ده چې د سولې جبهه د حالاتو د اداره کولو لپاره یو بل ته لاسونه ورکړي.)) د مسکو په غونډه کې به طالبان غالبا خپل هغه تاریخ تکرار کړي چې عباس ستانکزي په روسیو ورځو کې د افغانستان د ملي امنیتي او ملکي اورګانونو په اړه څرګند کړی و ستانکزي ویلي چې که طالبان واک ته ورسېدل، د افغانستان ملي اردو، ملي پولیس او نورې امنیتي اداري به منحل کړي او د ملي شورا پر ځای به د علماوو شورا جوړه کړي. د ستانکزي دا څرګندونې د ډېرو افغانانو له سخت غبرګون سره مخامخ شوې او هغه د پاکستان د ارمانو جز وګڼل شوې پاکستان په لسوې بیه لسیزه کې د مجاهدینو په لاس د افغانستان ملي امنیتي اداري او تکسیات ونجار کړل

د امریکا سنا د افغانستان او سوریې په اړه

د امریکا په سنا مجلس کې تصویب شوې مصوبه به د منځني ختیځ د امنیت په اړه په قانون کې ور علاوه کړای شي د سنا مجلس چې جمهوري غوښتونکي یې په کې اکثریت دي، مخکې تر دې یې هم د سعودي حکومت د منتقد ژورنالیست جمال خاشقجي د قتل د قضیې په اړه له ترمپ سره مخالفت ښودلی و. سناتورانو په دسمبر میاشت کې د مصوبې په ترڅ کې د سعودي قدرتمند شاهزاده محمد بن سلمان د حکومت د انتقاد کوونکي ژورنالیست د ((قتل په قضیه)) کې ګرم ګڼلی و. د امریکا د سنا مجلس په یوه بله مصوبه کې غوښتنه کړې، چې امریکا دې د یمن په کورنۍ جګړه کې د سعودي عربستان ملاتړ ختم کړي.

د پښتون ژغورنې غورځنګ پرضد د پنجابي کړیو...

سلګونه کسان راټول شوي وو او د پښتون ژغورنې غورځنګ له غړو سره یې د ارمان لوڼي د وژل کېدو په تړاو غمشریکي وکړه په کابل، ننګرهار او کونړ کې راټول شویو خلکو د نوموړي غایبانه جنازې هم وکړې. د افغانستان په بېلابېلو سیمو کې په احتجاجي بڼه دا راټولېدنې له هغې یوه ورځ وروسته کېږي، چې د پښتون ژغورنې غورځنګ یو مخکښ غړی ارمان لوڼي د بلوچستان په لورلایي سیمه کې د پولیسو له خوا په اخ او ډب کې ووژل شو. د دغې غورځنګ مشر منظور پښتین وايي، چې پاکستاني پولیسو له ارمان لوڼي سره تاوتریخوالی کړی او په بې رحمانه ډول یې وژلی. د ارمان لوڼي له وژل کېدو وروسته په خواله رسنیو کې خپرې شوې ویډیوګانې او د پښتون ژغورنې غورځنګ وینااوې ښيي، چې د پاکستان حکومت یو ځل بیا د تاوتریخوالي هڅه کړې او هغو خلکو ته یې اجازه نه ورکوله، چې ژوب او قلعه سیف الله ته د نوموړي جنازې ته روان وو. ارمان لوڼي د منظور پښتین په مشرۍ د پښتون ژغورنې غورځنګ یو مخکښ غړی او د غورځنګ د بلې فعالې وړانګې لوڼي ورور و د ۳۵ کلن ارمان په کالج کې د پښتو ادبیاتو استاد و. واده یې کړی و او درې لوڼې ترې پاتې شوې. دا د پښتون ژغورنې غورځنګ د ملاتړو او پلویانو لومړی کس نه دی، چې وژل کېږي، بلکې له دې وړاندې هم د نقال خان، طاهر داوړ او د نقیب الله مسید په څېر نور ځوانان هم وژل شوي، خو چا یې سینلوی نه دی کړی، په هرحال په دغو احتجاجونو کې غوښتنه وشوه، چې له دې وروسته باید د بشري حقونو تر هر بسته دا غږ ورسول شي چې دوی عدالت او حساب غواړي. د غونډې له منځه اسرار کرېمزي ووېل: ((په ټولو نړیوالو فورمونو، په ملګرو ملتونو او د بشري حقونو په هر بنسټ غږ کوو، چې په دغو ستونزو نورې سترګې پټې نه کړي، افغانان او د لر او بر پښتانه مشران، لیکوالان او سیاسي مبارزین باید نور راپورته شي او زموږ ستونزې نړیوالو ته وړاندې کړي)) د دې تر څنګ د ارمان لوڼي وژنې د ټولنیزو رسنیو فېسبوک، ټوېټر او په نورو سایټونو هم تند غبرګونونه راپارولي. د پاکستان حکومت په رسمي توګه تر اوسه څه نه دي ویلي، خو په پاکستان او افغانستان کې د خلکو احتجاجي غونډې او غبرګونونه په ډېرېدو دي. د بلوچستان په کلا سیف الله کې د پښتون ژغورنې غورځنګ د مخکښ غړي محمد ابراهیم ارمان لوڼي جنازې ته سلګونه کسان ورغلي وو د پښتون ژغورنې غورځنګ غړي وايي چې دی د تېرې شنبې په ماښام خپل کور ته د ستنېدو پر مهال د پولیسو له خوا د توپک په کنداغونو وهل شوی او ساه یې ورکړې ده. د لوڼي په جنازه کې د پښتون ژغورنې د غورځنګ مشر منظور احمد پښتین د پاکستان حکومت د پښتنو په ترور او ځورولو تورن کړ او ویې ویل چې پښتون قوم ته نور زغم نه دی پاتې. نوموړي زیاته کړه: ((زه د خدای په پاک قران قسم خورم چې د ده وینې به کله هم موږ معاف نه کړو.)) د منظور احمد پښتین له هرې خبرې سره به د ارمان لوڼي د جنازې ګډونوالو ((موږ عدالت غواړو)) شعارونه ورکول. پښتین زیاته کړه، ابراهیم لوڼي ځکه شهید کړای شو پښتونخوا ته سترګې نیولې دي، خو دا لوبه به راڅخه ونه ګټي د بلوچستان ایالت په کلا سیف الله کې د ارمان لوڼي جنازې ته په منظور پښتین سربېره د پاکستان د پارلمان غړي محسن داوړ، علي وزیر، د پښتونخوا ملي عوامي ګوند متحده ایالتونو په پلازمېنې او په ځینو اروپایي ښارونو کې د پښتنو له خوا اعتراضي غونډې شوې دي اعتراض کوونکي چې لا یې شمېر زیاتېږي د ارمان لوڼي دقاتلینو لپاره سزا غواړي او وايي چې په دې اړه باید سمدستي

چې د ده په خبره په بلوچستان کې یې په پښتون مېشتو سیمو کې د تشدد د ناره لرې، د پیل مخالفت کاوه. باغلي پښتین زیاته کړه: ((دوی په لورلایي کې اول په پولیسو حمله وکړې، کله یې په خان وکړې، کله پر مشر، کله پر ملا او کله یې هم ډاکتر وواژه، مقصد یې دا و چې خلک نه دې حالاتو سره عادت کړي، دوی په وطن کې د جنګ فضا جوړوي. ارمان لوڼي د دې مخالفت کاوه. دوی پېښې جنګ خیبر پښتونخوا وخوړه، دوی په دې جنګ فاټا وخوړه او اوس یې جنوبي یو مشر نواب ایاز خان جوګېزي او د پښتون ژغورنې غړو او ځایي خلکو برخه اخیستې وه. دوی اکثرو د بلوچستان د لورلایي پولیس ملامتول چې ارمان لوڼي یې شهید کړی، خو د بلوچستان د کورنیو چارو وزیر میر ضیاءالله لانګو بیا ویلي چې ارمان لوڼی د پولیسو د تشدد نه دی وژل شوی، بلکې د زړه د حرکت د بندېدو له امله ساه ورکړې. له کله چې ارمان لوڼي ساه ورکړې دا لومړی وار دی چې یو پاکستاني چارواکي په دې اړه نظر ورکوي. د ارمان لوڼي له شهید کېدو لږ وروسته د افغانستان په ځینو ښارونو، د پلټنې وشي دپاکستان معرضو استخباراتي اوپوځي کړیو نه یوازې دکورو پښتنو مخکښ مشران، بلکې پاکستان ته کډه شوي افغان اوسېدونکي هم په بېلابېلو بهانو په نښه کړي، وژلي، نیولي او بندیان کړي او هغه افغان کډوال یې هم وژلي او ترې تم کړي، چې دافغانستان پرضد یې دجګړو لپاره دترهګرو له لیکو سره نه یو ځای کېدو څخه ډډه کړې ده. له کله راهیسې چې ترهګرۍ اور په دې سیمه بل شوی، له هغه وخت راهیسې پرپښتنو قیامت روان دی: دا قیامت کله په یوه سیمه او کله هم په بله سیمه تیرېږي، خو پښتانه لاهم له دې بلاڅخه نه دي خلاص او ددې هر څه ترټولو لوی ذمه وار پاکستان د پاکستان پوځ او استخبارات دي، چې هم یې له [illegible] ترهګرو په نامه په خپله ووژل یا یې ترهګرو په نامه په خپله او اوس هم په زندانونو کې ژوند تیروي کله چې پاکستاني پولیسو د پښتون ژغورنې غورځنګ مخکښ مبارز او دغورځنګ دکور کمېټې ممبر پروفیسور آرمان لوڼي په شهادت ورساوه، چې ټول لر او برپښتانه یې ولړزول، بیا چې دشهید ارمان لوڼي جنازې ته دپښتون ژغورنې غورځنګ مشران اوپلویان ورتلل، نوپاکستاني پوځیانو ورته په لارو کې خنډونه اچول اوآن په ځینو سیمو کې یې پرې ډزې هم وکړې کله چې منظور پښتین علي وزیر او محسن داوړ د یوې قافلې په شکل روان و، نو هم په لاره کې پرې پاکستاني پوځیانو ډزې وکړې، چې د علي وزیر دموټر ښیښه یې هم ورماته کړه له څو ورځو راهیسې په ټول لر او بر پښتون وطن کې ماتم دی، ټول خلک د آرمان لوڼي په شهادت سرې سترګې ژاړي، خو که چېرته تاسې پاکستاني رسنۍ وګورئ، نو دوه کرښې خبر به پیدا نه کړئ چې کومه پاکستانۍ رسنۍ کې دې دآرمان لوڼي دشهادت یاد دومره لوې جنازې په اړه هم د منظور پښتین او دغه په ملګرو د خنډونو، ډزو او نورو پېښو په اړه چېرته خبره شوې وي دخپل پښتون ورور په غم په ټوله نړۍ کې یوازې پښتون ژاړي او داخیسې خبې چې په پاکستان کې دي وایي، چې پنجابي یې مشر ورور دی، همداغه مشر ورور یې آن له پېژندلو او په درد د اوښکو توبولو پرځای ورته خنداوي [illegible] نشته. یا چې پښتو ټولنیزې رسنۍ په خپله ګټه کارولې او ټول پښتون قوم یې په ټولنیزو رسنیو له خپلو تکلیفونو خبر کړي دي، په داسې وخت کې بیا پنجابي او دپنجابي تالي څټو پښتو بیرته په پښتنو رشخندونه پیل کړي دي او په یو نوم اوبل نوم وریسې تورونه وتړي هغه چې په یې د لر او بر یو افغان ناره وهله هغه همدا ناره وه، چې که په لر کې څه کېږي پښتون ولس پرې ټوټه ټوټه کېږي، پښتانه باید په دې حالت کې په هرڅه ځان به پوه کړي چې پنجاب پرون د دوی خپل و، نه نن دی اونه به هم سبا شي، پرون هم پښتانه د پښتنو په غم ژړېدل، نن هم اوسبا به هم پښتانه دپښتنو په غم ژړېږي دیوه راډیو په خپل مطلب کې لیکي، چې دیوې پاکستانۍ رسنۍ له یوه مشر څخه یې پوښتنه وکړه چې ولې یې دآرمان لوڼي دمرګ خبر ته انعکاس ورنه کړ، هغه ورته د نوم نه ښودلو په شرط کې ویلې، چې د سرې مچکۍ ولې به ځان پسې داوېژرو، نه سرو مچیو څخه یې معنا دپاکستان پوځ او استخبارات دي، چې ټولې رسنۍ یې په دې پابندې کړې، چې دپښتون ژغورنې غورځنګ اړوند هېڅ خبر به نه خپروي

هیواد
HEWAD DAILY

سیاسي - اقتصادي ورځپاڼه

چهارشنبه د ۱۳۹۷ د سلواغې ۱۷ مه د ۱۴۴۰ ق د جمادي الاول ۳۰ مه د 6/2/2019

د بلخ اوسېدونکي د سولې او امنیتي ځواکونو ملاتړي دي

دبلخ د مدني بنسټونو فعالینو ، فرهنګیانو اومحصلانو په هیواد کې دامنیتي ځواکونو او سولې پهیر ملاتړ وکړ. د مدني اوفرهنګي بنسټونو بوشمیر غړو او محصلانو دبلخ دولایتي شورا په ریاست کې په غونډه کې له امنیتي ځواکونو او د سولې له بهیر سره خپل ملاتړ څرګندکړ او وې ویل موږ هغه سوله غواړو چې په هغه کې عدالت، د خلکو د حقوقوتامینول او ملي مدني او فرهنګي ارزښتونه په کې وساتل شي دغه راز دوی دافغانستان دااردو د ړنګولو په باب دطالبانو د یو مشر ادعا وغندله او وې ویل، چې موږ سوله غواړو، خو د هیواد د خپلواکۍ او دموکراسۍ دلسه منځه وړلو او د حکومت او امنیتي ځواکونو ړنګول نه غواړو

باختر

په فراه کې د یو قوماندان په ګډون پنځه طالبان وژل شوي

د افغانستان په فراه ولایت کې په تېرو ۲۴ ساعتونو کې د یو قوماندان په ګډون پنځه طالبان وژل شوي او ۷ نه نور ټپیان شوي دي د ولایت د پولیسو ویاند وبلي چې حکومتي ځواکونو له تېرو ۲۴ ساعتونو راهیسې د طالبانو خایونه په نښه کړي او دا عملیات به په فراه او نورو سیمو کې جریان ولري په ورته وخت کې د طالبانو د خپلو او ترهګریزو فعالیتونو د مخنیوي لپاره په ټول هیواد کې عملیات دوام لري او په پام کې ده، چې افغان ځواکونه به په روان ژمي کې په دغو عملیاتو کې سترې سترې لاسته راوړنې ولري

پنټاګون د داعش د بیا پیاوړي کېدو خبرداری ورکړی

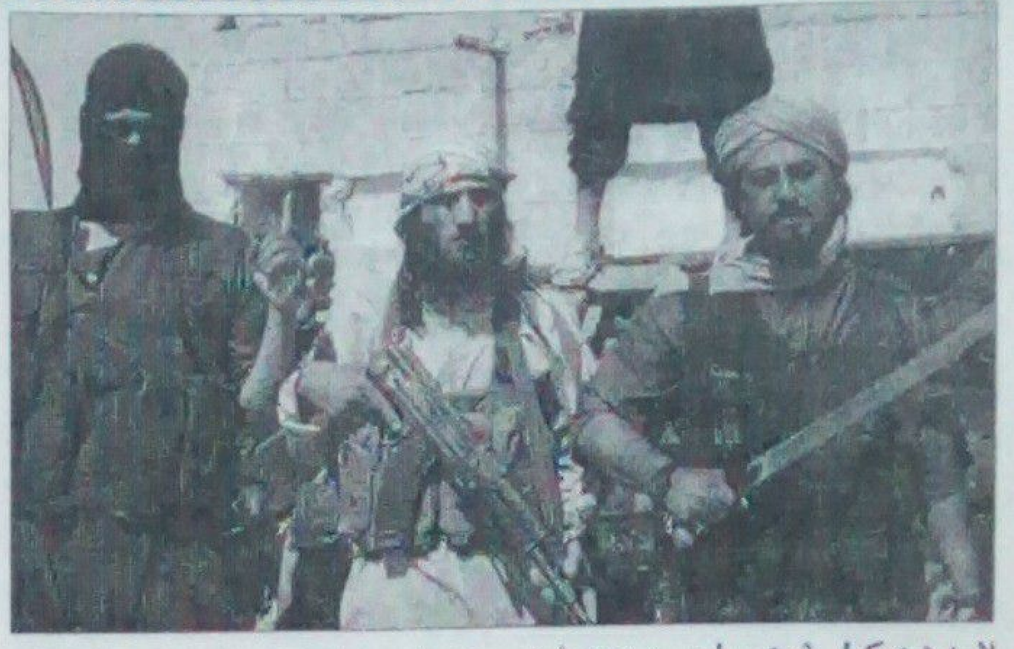

ویل کېدل چې ګټې په سوریه کې داعش ته په ماتې ورکولو سره د امریکا دمتحدو ایالتونو پوځ په سوریه کې خپل هدف ته رسېدلی دی، خو د پنټاګون د اټکلونو پر اساس له سوریې څخه د امریکایي ځواکونو د ایستلو پلان کېدای شي ناوړه پایلې ولري . له سوریې څخه د امریکایي ځواکونو د رایستلو پلان تر اعلان وروسته د امریکا متحدو ایالاتونو د دفاع وزارت پنټاګون اندېښنه ښوولې چې افراطي ډله داعش کېدای شي یووار بیا پیاوړې شي. پنټاګون په راپوټ کې ویلي چې بې له مناسب فشاره کېدای شي داعش «احتمالاً له شپږو تر دوولسو میاشتو پورې بېرته سر راپورته کړي» او له

لاسه د ورکړل شوې ساحې بېره برخه بېرته ونیسي واشنګټن اټکل کوي چې داعش اوس هم د تهاجمي حالت توان لري د «سوریې دیموکراتیک ځواکونو» په نوم جنګیالي چې د کردانو د ولس ساتونکو ملېشو (YPG) تر کنټرول لاندې جنګېږي، د ائتلافي ځواکونو مرستې ته ډېره اړتیا لري، خو ترکیه چې د همدغه ائتلاف برخه ده، د کردانو ولس ساتونکو ملېشو ته د

ترهګرو سازمان په سترګه ګوري په ریوټ کې دي ته هم اشاره شوې چې ترکیې له ۲۰۱۷م کال راهیسې د داعش پر وړاندې په هیڅ ډول مځکنیو عملیاتو کې برخه نه ده اخیستې. د چهار شنبې په ورځ په واشنګټن کې د داعش ضد ائتلاف د بهرنیو چارو وزیرانو غونډه رابلل شوې چې د جرمني د بهرنیو چارو وزیر هایکو ماس هم په کې ګډون کوي. د امریکا متحدو ایالتونو ولسمشر ډونالډ ټرمپ د دسمبر د میاشتې په منځ کې له سوریې څخه د خپلو کابو ۲۰۰۰ عسکر د راښتلو اعلام وکړ، خو تر اوسه یې په دې هکله مهالوېش نه دی په ډاګه کړی. خو په دې وروستیو کې یې ټینګار وکړ چې «که اړتیا وه، موږ به

بېرته راستانه شو زموږ ډېرې چټکې الوتکې لرو. موږ ډېرې ښې بار وړونکې الوتکې هم لرو.» خو د امریکا ولسمشر ټرمپ په عین حال کې ډاډ ورکړ چې امریکا به په عراق کې خپل عسکر پرېږدي هغه زیاته کړه چې امریکا به له عراق څخه ایران څارې. خو په داسې حال کې چې له سوریې څخه په ګړاز ګړاز عسکر راباسي، په عین وخت کې به له دغه خایه له داعش جنګیالو سره هم جګړې ته دوام ورکړي، خو د دوشنبې په ورځ د امریکا کانګرس داسې مصوبه په لوی اکثریت سره تصویب کړه، چې له سوریې او افغانستانه بې د امریکا د ځواکونو د ایستلو په اړه د ولسمشر ډونالډ ټرمپ پلان رد کړ

د مخالفینو پر ضد ژمني عملیات له لاسته...

زندانه ۳۸ کسان چې د ملي اردو سرتېري هم په کې وو، ازاد شوي. په ټولیزه توګه په ژمي کې په افغانستان کې جګړه کمېږي، خو روان کال بیا هم د افغان دولت وسله وال مخالفین په افغان ځواکونو حملې کوي. تازه وسله والو طالبانو په کندوز کې په حمله کې ۲۵ افغان سرتېري شهیدان کړي او څینې یې ټپیان کړي

دي. د ولسي جرګې د کورني امنیت کمېسیون که څه هم ژمني عملیات برېالي بولي، خو ټینګار کوي چې د ملکي مرګ ژوبلې د مخنیوي لپاره باید په دقیقه توګه ترسره شي. د دغه کمېسیون غړي نواب منګل وېلي: «ژمني عملیات ګډوډ نمام شوي. دښمن ته په کې تلفات اوښتي، افغان ملي اردو باید نه هوایي حملو او کماندو یې عملیات چې ډېر ګټور ثابت شوي، کار واخلي، په ټي سره به دښمن وځپلی کولای چې ټاټې پوښي ولري.» ښاغلی منګل زیاتوي، افغان حکومت باید له وخته په استفادې په ژمي کې خپل عملیات چټک کړي، چې د دښمن د قوماندې مرکزونه له منځه یوړل شي او د امنیت په اړه چې له ولس سره کومې اندېښنې پیدا شوي، هغه له منځه ولاړې شي. سیمې د حکومت تر واکه لاندې راغلي دي. د افغانستان ملي دفاع وزارت وایي چې په روانو ژمنو عملیاتو کې څینې مهمې سیمې له داعش او

طالبانو نیول شوې او ورسره په څینو ولایتونو کې څنډې، ګواښونه هم له منځه تللي دي. د دغه وزارت ویاند غفور احمد جاوید پروین ازادۍ راډیو ته ویلي: دغه عملیات چې په بېلابېلو ولایتونو کې روان دي او تر پسرلي به دوام وکړي

دې زیاتوي: «له نیکه مرغه دغه عملیات ډېر برېالي وو، دښمن، داعش، طالبانو د دوی سیمه ییزو قوماندانانو او ترورستانو ته زیانه مرګ ژوبله اوښتې. د دوی ګڼ شمېر قوماندانان او وګړیان په کې وژل شوي، ډېشمېر د سیمه ییزو موادو فابریکې چې د دوی مالي ملاتړې دي، له منځه وړل شوي.» ښاغلي جاوید زیاتوي، په کاپیسا، غزني، کندهار، هرات، بلخ، جوزجان، فریاب، وردګو، ارزګان، فراه، ننګرهار، کونړ او هلمند ولایتونو کې روان دي. دا چې په دغو عملیاتو کې په څومره شمېر کې وسله والو مخالفانو ته مرګ ژوبله اوښتې، د ملي دفاع وزارت ویاند یې په اړه کره معلومات ورنه کړل. ملي دفاع وزارت وایي چې په ننګرهار کې په هسکې مېنې ولسوالۍ کې له داعشه ګورګورۍ او په ټي کوټ او کوټ ولسوالیو کې څینې سیمې له طالبانو پاکې شوي دي. د دغه وزارت

چارواکي همدا شان زیاتوي چې په غزني کې د طالبانو له زندانه ۳۸ کسان چې د ملي اردو سرتېري هم په کې وو، ازاد شوي. په ټولیزه توګه په ژمي کې په افغانستان کې جګړه کمېږي، خو روان کال بیا هم د افغان دولت وسله وال مخالفین په افغان ځواکونو حملې کوي تازه وسله والو طالبانو په کندوز کې په حمله کې ۲۵ افغان سرتېري شهیدان کړي او څینې یې ټپیان کړي دي. د ولسي جرګې د کورني امنیت کمېسیون که څه هم ژمني عملیات برېالي بولي، خو ټینګار کوي چې د ملکي مرګ ژوبلې د مخنیوي لپاره باید په دقیقه توګه ترسره شي. د دغه کمېسیون غړي نواب منګل وېلي: «ژمني عملیات ګټور تمام شوي، دښمن ته په کې تلفات اوښتي، افغان ملي اردو باید له هوایي حملو او کماندویي عملیاتو چې ډېر ګټور ثابت شوي کار واخلي، په دې سره به دښمن ونه شي کولای چې ټاټوبي ولري.» ښاغلي منګل زیاتوي، افغان حکومت باید له وخته په استفادې په ژمي کې خپل عملیات چټک کړي، چې د دښمن د قوماندې مرکزونه له منځه یوړل شي او د امنیت په اړه چې له ولس سره کومې اندېښنې پیدا شوي، هغه له منځه ولاړې شي

د شهید آرمان لوڼي په وير او د پنجاب...

همدارز د ننګرهار ولایت په جلال آباد ښار کې هم احتجاج کوونکو د شهید ارمان لوڼي په ملاتړ او د پنجاب پر ضد خپل درېځ اعلام کړ، د جلال اباد ګډونوال وایي پاکستان تل هڅه کوي چې د لر او بر پښتانه سره بېل کړي، خو دوی لر او بر یو افغان یاد کړ او پاکستاني حکومت یې یو تروریست او ترهګرپر

ریاست یاد کړ همدارز په کوټې کې هم د پښتون ژغورنې غورځنګ غړو په ملاتړ پراخ لاریون وشو چې دوی هم د پاکستاني حکومت وروستي کړنو ته اشاره وکړه د کوټې لاریون کوونکو د شهید ارمان لوڼي د قاتلینو نیولو غوښتنه کړې او پنجابي ریاست یې یو وحشت ناک حکومت یاد کړی دی. په ټوله نړۍ کې د

منظور پښتین له لوري احتجاج اعلام شوی چې د افغانستان او پاکستان په ګډون یاد احتجاجونه لاهم دوام لري او پښتو نه مدالت غواړي. آرمان لوڼي د کوټې په لورلايي کې پولیسو شهید کړی. شهید لوڼي د پښتون ژغورنې غورځنګ محکس غړی و چې ټول پښتانه پرې ویر کوي، د هغه جنازه ورمه ورځ دوشنبې په کوټه او په ښیاب کې یې د افغانستان په ګډون په ګېو نورو سیمو کې وشوه

په لغمان کې اووه پروژې ګټې اخیستنې ته...

شوي تخمونه وېشلي او په ۳۵ جریبه ځمکه کې یې ورته عصري باغونه جوړ کړي، قومي مشر او د سیمې اوسېدونکي حاجي اشرف د انکشاف په برخه کې د دغه ډول پرمختګونو په اړه د خوښۍ ترځنګ له حکومت سره د هر راز همکارۍ ډاډ ورکړ ده د ورته نورو پروژو او دې ولسوالۍ ته د لا پاملرنې غوښتنه وکړه د لغمان والي شاغلي محمد اصف ننګ خوښي وښوده چې هر څل هرې ولسوالۍ ته د سفر پرمهال لسګونه

پروژې هلته پیلوي او پایې ګټې اخیستنې ته سپارې ده وویل الیشنګ ولسوالۍ ته به د نورو برخو سربېره د انکشاف په برخه کې له دې هم زیاته پاملرنه وشي او ژر به هغه ۹۵ پهلا پهلې پروژې پیل کړي. ښاغلي ننګ دغه راز د الیشنګ ولسوال ته لارښوونه وکړه چې د ولسوالۍ نیازمندۍ دې په لیکلي بڼه مرکز کسې ته رپلا پیلو اډارو سره شریکې، چې پروژې لا نور پرمختګ وشي

چې په یوځي راتلونکي کې هغه یو شمېر پروژې پیل شي او اوسمهال له ۵۰۰ څخه زیاتو مېرمنو ته د کورني اقتصاد د پیاوړتیا په موخه د چرګانو فارمونه جوړ شوي. هغه ووېل په روان کال کې یې د الیشنګ ولسوالۍ ۵۰۰ بزګرو ته ۲۵ ټنه اصلاح

په پاکستان کې د افغانستان سفیر د پوځ له مشر سره پر سوله غږېدلی

په اسلام اباد کې د افغانستان سفیر لیدلي چې پدې وروستیو کې د

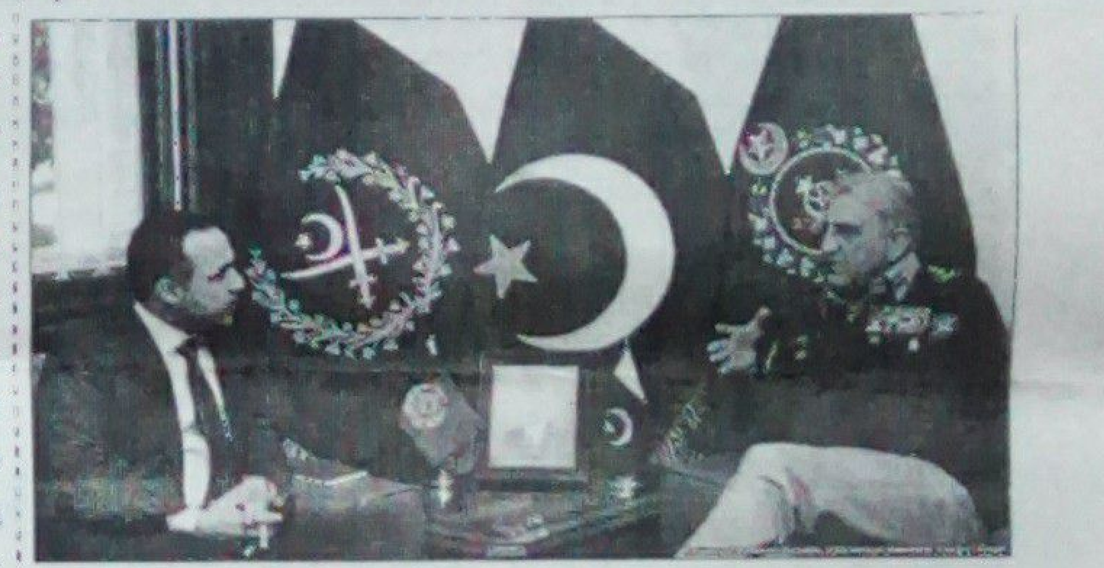

شکرالله عاطف مشعل د پاکستان د پوځ له مشر جنرال قمر جاوېد باجوه سره د افغان سولې د روانې پروسې په ګډون په یو لړ مسایلو خبرې کړې دي. د پاکستاني پوځ مطبوعاتي څانګې «ISPR» پېدې اړه په بیان کې ویلي چې جنرال باجوه او عاطف مشعل د دوشنبې په ورځ لیدلي دي

بیان کاږي: «په دغه لیدنه کې پر نورو مسایلو سربېره په دوه اړخیزو اړیکو، د سیمې د امنیت په څانګړې توګه د افغانستان د سولې پروسې پر روان بهیر بحث کړی دی.» په عین حال کې بیا په اسلام اباد کې افغان سفارت وایي چې د افغانستان سفیر د پاکستان د پوځ له مشر سره په لیدنه کې: «د دوه اړخیزه اړیکو په پیاوړتیا، افغان سولې، له طالبانو سره د افغان حکومت په مستقیم مذاکرې او یو شمېر نورو اړوندو موضوعاتو خبرې وشوې.» په پاکستان کې د افغانستان سفیر پداسې وخت کې د پاکستاني پوځ له مشر سره

خبرو له لارې په افغانستان کې د شخړې د حل لپاره د امریکا هڅې ګړندۍ شوي دي. افغان طالبانو څو ورځې مخکې په قطر کې د افغانستان د سولې پروسې لپاره د امریکا له څانګړي استازي زلمي خلیلزاد سره شپږ ورځنۍ مذاکرات وکړل او د سولې په اړه یې بحث وکړ. خلیلزاد قطر ته تر سفر مخکې د اسلاماباد دوه ورځنۍ دوره هم کړې او له سیاسي او پوځي مشرانو سره یې لیدلي وو د پاکستان سیاسي او پوځي مقاماتو په قطر کې د افغان طالبانو او امریکایي چارواکو تر لیدنې او مذاکراتو وروسته وویل چې طالبان دوی د خبرو مېز ته راوستل. له بلې خوا بیا د دوشنبې په ورځ د پاکستان د پوځ مشر د دغه هېواد د جګړه ییزو پوځي قوماندانانو په غونډه کې د سیمې د وضعیت د ارزونې پر مهال د افغان سولې په پروسه کې پر پرمختګونو ډاډ ښودلی

د اریانا افغان هوایي شرکت نوې...

راښکته نه شي. د دغې الوتکې په پیرودلو سره تر یوې اندازې ستونزې لرې شوې اوس د اریانا افغان هوایي شرکت الوتکې کندهار ، هرات ، او د بلخ ولایتونو او له افغانستان څخه بهر داورنچې، استانبول، انقره، نوي ډیلي، جدې او مسکو ښارونو ته الوتنې کوي. دیادونې وړ ده، چې د اریانا افغان هوایي شرکت په ۱۳۳۳ کال کې په فعالیت پیل کړی دی

ملموس او غیر ملموس میراثونه، د هیواد ارزښتناکې...

میراثونو دلیست په معیارونو برابر شوي ، چې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت له تائیدوروسته د نړۍ د فرهنګي میراثونو په لیست کې دشاملولو په غرض پیشنهاد شي. په دې غونډه کې په داسې حال کې چې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت فرهنګي سلاکار خوشحال روحي ، دلرغون پېژندنې رییس

نور الها نوري او د خلکو د فرهنګ رییسې محبوبې بابکر خپل هم شتون درلود دملموسو اوغیر ملموسو آثارو د ترمیمولو اوساتنې په لاره کې د مسلکي روزنیزو دورو د پیلولو او دفیروز کوه د فرهنګي موسسې او د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت ترمنځ دهمکارۍ دموافقه لیک دلاسلیک

په باره کې هم خبرې وشوې حسیني سایبي د هیواد ملموس او غیر ملموس میراثونه دهیواد ارزښتناکې پانګې وبللې او داطلاعاتو اوفرهنګ له وزارت سره دفیروز کوه دفرهنګي موسسې دهمکاریو له امله مننه وکړه او ددغو همکاریو په دوام باندې یې ټینګار وکړ

باختر

بهرنۍ لنډې خبرونه

د جرمني او جاپان د همکاریو د پراختیا هڅې

د جرمني صدراعظمې انګلا میرکل د جرمني او جاپان ترمنځ د لا زورې اقتصادي همکارۍ خبره کړې جاپان ته د هغې دوه ورځني سفر په پیل کې آغلې میرکل ویلي چې جرمني به په «ډېره لېوالتیا» سره د جاپان د جي شل احدا په برخه کې همکارۍ وکړي جاپان سږ کال د شلو مخکښو صنعتي او صنعتي کېدو په درشل کې هیوادونو د غونډې مشري پر غاړه لري دغه غونډه به د جون میاشتې په پای په اوساکا کې جوړه شي

ایران د اسلامي انقلاب په مناسبت زرګونه زندانیان بخښي

اسنا خبري آژانس په حواله د قضا مشر صدیق آملي لاریجاني وویل «تقریباً ۵۰۰۰۰ زندانیان به له بنده آزاد شي او یا به یې د سزا موده لنډه شي» په ایران کې د رسمي شمېرو له مخې کابو ۲۵۰۰۰۰ زندانیان دي دا چې دا عفوه به پر سیاسي بندیانو هم صدق وکړي او که نه، لاریجاني یې په هلکه څه ونه ویل د ایران حکومت د دغه هیواد د اسلامي انقلاب د ۴۰ کلیزې په مناسبت بندیانو ته عمومي بخښنه وکړې

امریکا د ونزویلا د موقت حکومت په رسمیت پېژندلو هرکلی کړی

د امریکا د بهرنیو چارو وزیر د څو اروپایي هیوادونو له خوا د ونزویلا د موقت ولسمشر په توګه د خوان ګوایدو په رسمیت پېژندلو هرکلی وکړ. مایک پامپیو د ورمه ورځ په اعلامیه کې د اروپایي ټولنې د نورو هیوادونو په ګډون له یولسو هیوادونو هوبټل، چې د خوان ګوایدو په رسمیت پېژندلو سره د ونزویلا د خلکو ملاتړ وکړي، فرانسه جرمني، برتانیا، اتریش، ډنمارک، لاتویا، لېتوانیا، اسپانیا، سویډن، چک او هالنډ هغه هیوادونه دي، چې خوان ګوایدو یې د ونزویلا د موقت ولسمشر په توګه په رسمیت وپېژانده

مادورو

که سپینه ماڼۍ مداخله وکړي، په وینو به ولړله شي

په توګه پېژندلی دی دا کار وروسته تر هغه شوی، چې د ونزویلا ولسمشر نیکولاس مادورو د اروپایي ټولنې له خوا تر ورمې ورځې د وخت ټاکنو لپاره ورکړل شوی ضرب الاجل رد کړ ګوایدو چې د امریکا ملاتړ ورسره دی، تېره میاشت خان لنډمهالی ولسمشر اعلام کړ برتانیا، فرانسې، اسپانیا او نورو اروپایي هیوادونو په ونزویلا کې مخالف مشر خوان ګوایدو د هیواد د لنډمهالي مشر

په سومالیا کې موټر بم ۱۴ کسان وژلي

د پولیسو په حواله د سومالیا په پلازمېنه موګادیشو کې د یوه سوداګریز مرکز مخې ته د موټر بم چاودنې په نتیجه کې ۱۴ کسان وژل شوي دي. د دوشنبې ورځې په دې پېښه کې ۱۰ کسان ټپیان شوي هم دي. د الشباب ترهګرۍ ډلې د برید پړه منلې ده. د دغې ډلې له خوا ویل شوي چې د برید هدف د دولتي چارواکو یوه غونډه وه چې د وداني ترڅنګ په پراته یوه رستورانت کې جوړېده

په متحدو عربي اماراتو کې د پاپ پراخ هرکلی

د نړۍ د کاتولیکي عیسویانو مذهبي مشر پاپ فرانسکوس ته په متحدو عربي اماراتو کې د نوموړي د تاریخي سفر پیل ته په شاندارو مراسمو سره پراخ هرکلی ووېل شو دا عربي ټاپو ته چې د اسلام زانګو بلل کېږي، د یوه کاتولیکي مشر لومړی سفر دی. پاپ به وروسته یوې څو مذهبي غونډې ته وینا وکړي.

له بهرنیو منابعو څخه

Farid Ahmad Farhang , Head of Govt. Dailies

Editor -in-chief: Ahmad Zalmai Shahbaz
0700078578

د ورځپاڼې د وېش څانګه
۰۷۹۳۵۳۱۵۱۳ ، ۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷

چلیځای د ازادۍ مطبعه

د ورځپاڼو وېب سایت www.dailies.gov.af

کتنځی ډله
- شاولي فراز
- سیدیوسف شرعي
- ذبیح الله رووفي
- محمدیونس ممتاز
- میرمحمدي عزیزي
- حبیب الرحمن ابراهیمي

د دولتي ورځپاڼو رییس فرید احمد فرهنګ ۰۷۰۴۰۰۸۰۸۰

مشر مسوول احمد زلمی شهباز ۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰

مسوول سکرتر شیرمحمد عطري ۰۷۷۲۰۳۶۷۱۵

ډیزاین احمدشاه سخي ۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵

برېښنالیک: hewad1948@gmail.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library